

Simor András
DINOSZAURUSZ TESTVÉR
ÜZENETE

SIMOR ANDRÁS

***Dinoszaurusz testvér
üzenete***

***Válogatott versek
1997–2007***

BUDAPEST

Tipográfia
DOMJÁN ISTVÁN

© Simor András, 2007

Sötét marad

Lettem hatvanegy évesen
rabszolga, kinek nem terem
már sok babér,
tengődve él.

Nyugalmas álma nincs neki,
hajnalban az ágy kiveti,
ez ám a kegy.
munkába megy,

Dolgozik, míg belészakad,
nem ölik le, mint vén lovat,
úgyis lehull
szánatlanul.

De amíg van, írja tovább,
bár évről évre tétovább,
gúny-rímeit;
ám nem segít

gonosz bajon, noha igaz
eme szerény költőgrimasz,
és többet ér
a semminél,

de tőle mi sem változik,
az átok marad átok itt,
s a pusztulás
mély gödröt ás,

hová zuhan egy nemzedék,
mely a silány színről lelép,
s végszótlanul
semmibe hull,

holtig vonítva, mint az eb,
várva, mikor lesz kerekobb
a kifli hold,
álnok kobold

rímel rá, tréfát űz velünk,
csak éjünk van, nincs reggelünk,
sötét marad,
ha kél a Nap.

Petőfi-parafrázis

*Meddig tart még ez iszonyú világ,
ahol a jövő semmi délibáb,
és maga marad, ki hazudni rest.
Miért nem jössz, te rontó égítest,*

szétszakítani e cudar golyót,
melyen emberszív már alig lobog,
mióta nappalunk lett éjszakánk,
és pusztulunk, mint szélben a katáng.

Ébren látok rémisztő álmokat,
vonulni gyilkosokat, cárokat,
kiktől megfagy a nyár és a tavasz,
ám a szegény nép órájuk szavaz,

mert tehetetlen, és semmit se ért,
döggel teli a város és vidék,
üstökös, várnak mérgezett vizek,
hogy tengelyéből a földet kivesd!

Születésnapomon, ismét József Attilával

Eljött hát a hatvanadik,
egykedvűn, mint tavon ladik,
motyog,
s kotyog.

Harmincöt éve oktató,
sok golyóstollat koptató
szegény
legény,

kit nem ünnepel egyetem
Budapesten, se Szegeden,
bizony
iszony

hallgatni gúnárt és libát,
kik bennem találnak hibát.
Sebaj
e baj,

hisz nem áhítozom babért,
inkább hevülök a babért.
Mi gaz
vigasz!

Főleg, ha fő sonkátlanul,
és nem mindig kozmátlanul.
Szerény
remény,

hogy jobb leszen utókorom,
élvezi majd hunyó porom
alant
a hant

férgektől vidám fekhelyén,
hol vázám szendereg, nem én,
ki fent
kifent

tollal, amely nem panganét,
döföltem gizgast és ganét,
az ám,
hazám!

Karácsony

Mária, a cigányasszony,
kinek férje vala József,
megszülte a kicsiny Jézust,
áldott, aki velük jót tesz!

Kinn az utcán, fagyos télben
kuporognak mind a hárman,
Máriának teje nincsen,
felsír Jézus holtra váltan.

Az emberek óelöttük
cipelik a karácsonyfát;
rimánkodnak rongyaikból,
barna bőrű szentháromság.

Mária, József és Jézus
miellenünk tiltakozva
tovaszállnak karácsonykor
megválthatóbb csillagokba.

Keserves szonett

Sugaram fitymálja az unott doktor,
ki hosszasan turkál nem egy fenékben.
Legközelebb többre telik, remélem,
míg szájam teát tea után kortyol.

Miért nem buggyan, mint ama szoborból,
mely álldogál a neves belga téren,
énbelőlem is, Belzebub segéljen,
ha ingerelne pokolbéli ostor,

hatalmasat csurgatnék ijedtemben,
gyönyörű íve felszökne az égig,
egyetlen csöppje sem maradna bennem.

„Ennek kés kéne, ezt gondolja végig” –
ekként szóla ő, a mord és kegyetlen.
Teljesítményem ifjakéhoz mérik.

Szociográfia, amelyet Vajda János Jubiláte! című versére emlékezve írt

Viktóriánk, szegény ország,
kikre szavazott, kifosztják
hamarost,

kormány a törvény őre,
sitten józanul a dőre,
a drogos,

ám ha a rabló miniszter,
nem cellatársával risztel,
vígán él,

nem is vár vele, ha lothat,
minek álldigáljon sornak
véginél.

Államunk bajuszos rendőr,
s ha egy hajléktalan eldől,
beviszik,

meggondolja, aki inna,
másra kell az alamizsna,
s nem iszik.

Várkastélyt emel a pénzes,
úri jussa van az éghez
idelent,

prókátorral parolázik,
fintorog, ha rongyost lát itt,
s idegent.

A zsebesnek keze zsebben,
szemesnek szeme se rebben,
úgy rabol;

kis tolvajok fosztogatnak,
nagy urak pénzt osztogatnak,
bús akol

lett a hon, hol gyáván béget,
ordasoktól fél, avégett,
benn a nép,

úgy él, mintha nem is volna,
vagy legalább haldokolna,
rég nem ép

egy tagja sem, sinyvedezve,
elevenen sírba veszve
halni kész;

van-e szeme, csak nincs nyitva,
és mint vágóhídon birka
odavész?

Sodoma ez, vagy Abdéra,
hol egy ország vár handléra,
süllyed el,

vagy a harmadik ezerben
megtanulunk élni szebben,
ki felel?

Lidércnyomás

Álmomba visszatér
a megrémült gyerek,
mint lyukba bútt egér,
ki macskától remeg.

Aztán fölriadok,
lesek a semmibe.
Vagytok még, csillagok?
Küldjetek fényt ide!

A lélek didereg,
kihűl a szív, a vér,
s a rettegő gyerek
az álom-lyukba tér.

„Nem találtam szeretőt”

Holló ült a vár fokán,
hadfiak árnyéka nőtt,
mind nőcsábász és mokány.
Éltem köztük tétován,
nem találtam szeretőt.

Holló ült a vár fokán, és
király urunk címerén.
Költőt hadba hívott Árész,
furcsa vitéz voltam én,
versíró, különlegény,
se nőcsábász, se mokány.
Ötszáz évvel ezelőtt
nem rúgtattam paripán,
tengtem-lengtem tétován,
nem találtam szeretőt.

Múlt századi modorban

Hol álomban, hol éberem
belém hasít a félelem,
jaj istenem!

Félhangosan panaszkodom,
mint síró szél az avaron,
jaj istenem!

Őneki, akit nem hiszek,
egyetlen mondatot viszek,
jaj istenem!

Csak ennyit, és nincsen tovább,
olykor nem is tudom okát,
jaj istenem!

De jól esik kimondani,
hátha meghallja valaki,
jaj istenem!

A süket világegyetem
netán válaszol énnekem,
jaj istenem!

A leszaggatott csillagok
fénye valahol fölragyog,
jaj istenem!

Akár leszek, vagy nem leszek,
bűnökért megtorlást veszek,
jaj istenem!

És szavam felszáll szabadon,
nem nyugózi le hatalom,
jaj istenem!

Gonosz korokon áthatol,
hol senki sincs, ott vándorol,
jaj istenem!

Allegória

Immáron
tört bordáimat himbálom.

A vésznek
szemébe többé ne nézzek.

Horgonyt fel?
Hová indulnék, nincs oly hely.

Ám olykor
hallom, a vihar mint tombol.

Vitorlám
érzi, miként zúg szélorkán.

Távolban
tegnapi lángom fellobban.

Ott lennék,
ne legyek élve holt emlék.

Hiány-dal

Álmomban egyedül vagyok,
mint egy halott,
nem véd karod.

Hajnali négy, hideg, sötét,
öled se véd,
szíved se véd.

Bekészítem a reggelit,
a macska kint
nyávog megint.

Magammal viszem álmomat,
hiányodat,
hiányomat.

Vízió

A NATO-bombák hullanak
a tehetetlen ég alatt,
albán a szerb elől szalad,
a gyűlölet magasra csap.

Európa, rémült juhakol,
ahol az élő haldokol,
védtelen védtelent okol,
hazájuk tiprott hangyaboly.

Mibelőlünk lép ki a Rém,
és körbejár e féltéken,
dúlt csont magaslik énelém:
Nincsen remény! nincsen remény!

Aki gombot nyom odafönt,
annak megint célpont a Föld,
öreg fészünk, a meggyötört,
hol ma halál madara költ.

Bűnös lelkekkel ki vitáz,
ő szól ismét, Éσαιás.
Költő segíts, ha senki más,
ki most születik, nem hibás!

Első levél

Drága barátném,
egyetlen közös fotónk
1967 januárjában készült,
amikor
a Pozsonyi uti Kakukk vendéglőben
lefényképezett minket
a megfigyelő,
aki jelentésében a Belügy
III/III 4. b. alosztályának
engem "Heftis"-nek nevezett,
és anyámat (talán terád gondolt)
Katalinnak keresztelte el.
A megfigyelő,
aki téged
a baloldali költők, írók
gyűjtőcentrumának nevezve

telefon- szobahallgatást javasolt,
a Történeti Hivatal
anonimizált másolata szerint
őrnagyi rangban működött,
ma talán
vállalkozó, és
szidalmazza a Kádár-rezsimet,
mely diktatúra volt, ezt ő
igazán tudja.
A lakásodban a 3/e rendszabály alapján fölvetett
lehallgatásokat
primitív módon sem őrzik
a jelentések, féltő ezért,
hogyan ezt az anyagot
feldolgozni nem tudom.
Ennyit rögzítetek hát
odatúlra innen,
miközben talán információs
jelentés készül a Figyelő-dosszié legújabb
kötetébe
arról, hogy neked írok.

A látogató

Álmomban itt járt Pass Lajos
karcsún és magabiztosan,
ki harminc évvel ezelőtt
volt ifjú költő és kamasz.

Vele jöttek a többiek,
kik ma már bankigazgatók,
és volt lényükhöz nincs közük,
hallgatnak róla jószert.

A fotelban ül Pass Lajos
megvénülten és betegen,
de szíve ugyanúgy dobog,
mint harminc évvel ezelőtt.

Egy lyukban ül, és verset ír,
annyi közül ő megmaradt,
álmomba ezért hívtam el
kiinni maradék borunk.

Üzenet

Entre sus corazones y el mío no habrá diálogo –
írtad a *Március* egyik soraként
szabadversben, és én
tizenegy évvel halálod után
örülök, hogy nem változtattad meg
hűségesebb sorrá formálva e verssort.
Mert így József Attila mondja ma,
két évvel az új évezred előtt
évezredig tartó igazságként:
Szívük és szívem közt nem lesz párbeszéd.
Nem lesz párbeszéd
az emberiség elpusztítóival,
ámítóival,
vagyis az elnyomókkal,
még ha a kétségbeesett elnyomottak
hajlanának is rá;
hitlerek, hruscsovok, gorbacsovok után
nem lesz párbeszéd.
Ez a *nem* éltet a legkétségbeesettebb pillanatban is
kétségkívül,
és minden kétségek közepette.
Ezt a *nemet*
formálok szonetté, glosszává, trioletté,
mert nincs más fegyverem.
Köszönöm, Fayad Jamis,
József Attila új verssorát.

Ő üzen vele
a nem tudni melyik galaktikába költözött proletár utókornak.
Másképpen szólni nekünk sincs okunk,
mert szívünk csak addig a mi szívünk, amíg
szívünk és szívük közt nem lesz párbeszéd.

A vers alá

A spanyol nyelvű József Attilát Fayad Jamis kubai költő teremtette meg. Ő volt az első kubai barátom, 1963-tól kezdve dolgoztunk együtt a fordításokon. A Március egyik sorát, a "szívüket el nem érhetem"-verssort a hatvanas évek latin-amerikai költőnemzedékének forradalmi hangján szólaltatta meg: "entre sus corazones y el mío no habrá diálogo"- "szívük és szívem közt nem lesz párbeszéd", mintha a guatemalai Otto René Castillo, a salvadori Roque Dalton, a venezuelai Víctor Valera Mora, vagy ő maga, a kubai Fayad Jamis írta volna ezt a verset. "Ki fogom javítani" – mondta egyszer.

Fayad Jamis nem érte meg Gorbacsov árulását, a Szovjetunió felbomlását, három évvel hamarabb halt meg, nyirokmirigyrákban. A halála előtti évben Havannában találkoztam vele, tele volt tervekkel, József Attila-kötetét is bővíteni szeretne volna. Gorbacsovról vitatkoztunk, akit én a működő politikusok közül a szocialista lehetőség megőrzése szempontjából főveszélynek tartottam, és azt mondtam, hogy ami Hitlernek nem sikerült, az neki sikerülni fog. (Természetesen arra, hogy a Szovjetunió megszűnése úgy megy majd végbe, mintha egy hollywoodi filmet látnánk, nem gondoltam.) Fayad Jamis sem bízott Gorbacsovban, de az én nézeteimet túlzóknak tartotta. "Mi azt mondjuk Gorbacsov-nak, ezen a szigeten rebellis nép él, amely nem adja meg magát" – egy ilyesfajta mondatra emlékszem beszélgetésünkből, és arra, hogy megint szóba került József Attila Márciusa. Ekkor Fayad már nem akarta megváltoztatni az idézett verssort. "Attilának igaza volt, Andrés – mondta –, de ezúttal a fordító igazsága is megfontolandó."

Úgy érzem, ez a mondat is politikai vitánkhoz tartozott, amely voltaképpen nem is volt vita. Sőt, ez felelt igazán az én kétségbeesett haragomra. Fayad Jamis az átírt József Attila-sor megőrzésével válaszolt: "Szívük és szívem közt nem lesz párbeszéd."

A Flaszter című lap árusáról

Jön, újságját alázattal kínálja
nekünk, a villamosra váró népnek,
vágunk reá elutasító képet,
és mikor elmegy, nem nézünk utána.

Hétfőtől péntekig ez utat járja,
mintha ideköltözött volna végleg,
cipője lyukas és zakója tépett,
borostáját borotva régen látta.

Olykor a sínről szedi föl a csikket.
Ezt csinálja naponta, korareggel,
nincs miniszter, aki rajta segíthet,

bársonyszékén akármeddig is seggel.
Isten se látja, hogyan él ez itt lent,
míg lelke eggyé nem válik a röggel.

Kiáltozás József Attiláért

Mondd, mit érlel annak a sorsa,
ki őt idézi, aki nincs,
már nem is nő, mint bolondgomba,
mióta elveszett a kincs.
A neve hamis áruvédjegy
annak, ki rá hivatkozik,
s élete, ha van élte még egy,
halállá foszlik holnapig.

Meghamisítják napról napra
mondván róla, hogy félbolond,
csak bődült, mint az isten barma,
kinek nyakában tört kolomp,

és mikor vágóhídra vitték,
hol várta mészárló halál,
félelem permetezte ingét,
és lába rovarként kaszált.

A munkástól, ki szintúgy nincs már,
hogy ne is legyen, elveszik,
ki szánt, se gondol őrá, inkább
elvesztegetné ökreit,
az égő élet lángja lobban,
halott pernyéje földbe hull,
egy ország az, mi fekszik ottan
örökre mozdulatlanul.

Új urak rendelkeznek közben,
képviselők, miniszterek,
kik érdeküket óvják bölcsen,
s altiszt őnekik tiszteleg,
a Haza házába belépnek,
hol nincsen munkás, se paraszt;
ablakot hol ver be az ének,
hogy sorsukért tegyen panaszt?

Ki mégis szól, megátkozottan,
kerülik, mint a pestisest,
nyakában újféle kolomp van,
kiáltozni hiába kezd;
úgy tesznek, mintha nem is volna,
akárcsak vele, aki nincs,
ki nem is nő, mint bolondgomba,
mióta elveszett a kincs.

*Szonett, melyet a Földtani
Intézetben tartott konferencia után
írt*

„Ez a kő alig pár millió éves” –
magyarázza egy öreg geográfus,
ki kuncog rajtad, hogy mekkorát bámulsz,
és hozzáteszi: „Egy kőnek kevés ez.”

Téged a lepke idő is kivégez,
hiszen életed tűnésén csak ámulsz,
ő millió évekre strigulát húz,
méri a földet a végenincs térhez.

Mit töprengsz hát sok semmi, napi dolgon,
mikor jövődet évmilliók őrzik,
hogyan megszülessék majd egy másik bolygón

az is, mi most még távolból se ködlik,
és elvigye, mint hajóját a horgony,
jobb híveit boldogabb kikötőig.

Ismeretlen navatl költő éneke

Mikor az emberek
halakká lettek,
a Víz idejében,
lemerültem ide,
fenekére az Atl-óceánnak,
én,
a hajdani azték,
ide nem jöttek utánam
se hódítók,
se gyarmatosítók,
néha egy tengeralattjáró
hasában emberekkel
ideköltözik mellém,

máskor
valami tengerfenéki
furcsaság
titkait élém tárja,
egyébként
nem történik semmi sem,
várok,
mikor világít idáig
én uram, a Nap,
ki odafent
hitegeti az ott lakókat,
hogy még sokáig
élteti őket,
de én tudom,
hamarosan lebukik hozzám.

Zárójeles beszéd

Ez az idő a hajnali csurgatásé
és a jobb csuklódban
fájó reumáé vedd tudomásul
nincs időd
az időknék fordulását kívárni
bankárok
paranoiás miniszterek
bebetonozott pártvezérek idejében
ám ha kinézel a konyhaablakon
(mert verseid ott írod)
látod a hajnali ég
csillagait
fehér Holdasszonyt
a mindenséget vedd tudomásul
van időd
(Ladányinak volt igaza)
a halott élőbb
mint az élő
nem panaszkodik

ő része a hajnali égnek
ahová most nézel
egy pillanatig
elfelejtve
a bankárokat
a minisztereket
a pártvezéreket
macskád dorombolását hallgatod
(mindenség-macska)
ez a te időd

Hajnali józanság

Ez a zaj
az utcáról száll fel
nem a Tejútnek
vad paripái futnak
forgolódom
vekkerszóig
ezalatt
a kukázók jönnek
kődnek
nekivágva
könyékig
túrnak beléd
kuka-Magyarország
félredobják
szonettet
ételmaradék kell nekik
rím��aradék helyett
kezüik keresgél
nincs estély
se rest éj
viszont van deres tél
gyomruk korgásának
ritmusába
metszeteket
patkány Halál harap

kilesve rájuk
a kukából
hová a távol
homályból
nem folyik alá
csipkefátyol
most csapják rá
vissza
a tetőt
továbbmennek
mint
tegnap
tegnapelőtt
menni kell
menni
ne aludj hát
elmondanám ezt néked
ha nem unnád
ébredj
a valóra
az égben
nincs bál
csak
összedőlt
kincstár
e halálon
mi Kháron
vizébe alányom
mint lidércálmon
esve át végleg
hallgasd
csikorgó pléhnek
vasnak
mindennapi zajait
te
aki egy nagy
ismeretlen úrnak
míg napjaid lehullnak
nem vagy
vendége itt

V. J. élcverse

Mint a Montblanc csúcsán a jég –
(Ezt úgysem érti Gyulai,
neki a csöndes szív elég,
szenvedélyt minek vallani.)

De néha csillagmiriád
(ezért szintén vesszőt futok),
fejemre szórja sugarát.
(Nem égbe, pokolra jutok.)

A fölkelő nap megjelen,
pirul az Akadémia,
kis firkászoknak üzenem,
én, a szebb jövő fia,

hogy szívem pora még kigyúl,
égnek tőle galaktikák,
nem szeretett se itt, se túl
senki, ahogyan én Ginát.

József Attila négysorosa

Nem sejdít engem munkás teste,
nem gondol rám, szántván, paraszt,
mégsem fogom be pörös számat,
a tudásnak teszek panaszt

Szociográfia

Az utcaseprő
úr a Fedél nélkül-áruhoz képest
a Fedél nélkül-árus
úr a hajléktalanhoz képest
a hajléktalan
úr a koldushoz képest
a koldus
úr a cigányhoz képest
mert az büdös cigány
a rendőr is őt
molesztálja leginkább
őutána
kergeti ki a metróból
a hajléktalant
a koldust –
a Fedél nélkül-árust és az utcaseprőt
csak szúrós szemmel nézi
harcias bajsza alól
szája
rájuk se mordul

Jónás-nép

A fene-tudja-mi után
eljött a fene,
gyomrában a Jónás-nép.

Magát próféta-népnek
hitte az eszement,
és most a halban kushad.

A niniveiek,
a pökhendi ficsúrok
nem is gondolnak órá.

Az Úristen se hallja,
amikor a Jónás-nép
rimánkodva kiáltoz:

„A mélységbe vettettünk,
örvények és habok
mind általmennek rajtunk!”

Úszik a hal, a roppant,
és benne a Jónás-nép,
a balga, a veszendő.

Antilegenda

Nem küldöttem élükre seregeknek
hangos Dózsát, egy lúdtalpas zsidó
Magyarhonban effélét nem tehet meg.

De urunknak húsába sem haraptam,
mikor szolgái táncoltak körülé,
és szidalmazták szájaló csapatban.

Följegyzem hát, hogy e Krisztus utáni
huszadik század miképpen ért véget,
és míg tellett, kiket kellett utálni.

A rím se szolgál, önféjű és gőgös,
mi több, időnként helyettem ír verset,
és mint gyomnövény, úgy tapad a földhöz.

Se kalapom, se szűröm, mégis állom,
mikor szidalmat körém csöndből vernek,
és élve fölvesz tutajára Kháron.

Ki hogyan tempóz, és milyen a módí,
nem igen bánom, azt tanulgatom most,
hogyan bírta ki Abdáig Radnóti.

Irigykedve Ady úrra, királya
sorsomnak nem vagyok, szegénylegénye
inkább, ki dolgát csüggedten csinálja,

és seregekre vágyik Dózsa nélkül,
mert vezér ha volt is, a sereg széthull,
ha önmagát nem őrzi menedékül.

Legenda nincs, se hunn, se annál újabb.
Legyen versem dokument, ténymegőrző.
Víziók délibábbbá hitványultak.

Írtam januárban, kétezer egyben,
bajokkal harcolgatva, adalékul,
más ügyse írta volna meg helyettem.

Fintorgó önarckép

Orvosilag igazolt, hogy baloldalt
nagyobb a szívem, erre vagyok büszke,
ám ha beléakad valami tüske,
földobhatom a talpamat maholnap.

Közhelyek pállott vizével locsolnak,
amíg lángomnak nem marad, csak üszke.
Éji álmomból hiányzik egy rüfke,
ki megengedné, hogy beléhatoljak.

Vékonyodik a lábom és a vékonyom,
lépteim nyoma mintha volna ráknyom.
Mérges halottak hívnak odatúlra.

Undorítónak képzelem a vén kort,
és attól félek, hogy nem leszek szép holt,
mikor szívem a ketyegést megunja.

José Martí modorában, anginás roham után

Vakmerőn kell élni, mint José Martí
Vakmerő Óriása, aki hitte:
Él még emberi lélek itt a földön!,
és hirdette, az élet szabadon jó,
ha nem szabad, nem jó a szerelem se.
Ezért háborog és gyúl ki ma versem,
bár nem szalad át a gyöngéd síkságon,
és parfümös palotákat se önt el
lávájával merész hasonlatoknak,
csak dokumentumot hagy életemről,
és tudómról, melynek sebe nem látszik,
hiszen ügyes izotópok befestik,
de tátong benne láthatatlanul, mert
kevés örömet lélegez magába.
Vonítanék, mert nem szeretem kínom,
bajaim se tartom nemesi pajzsnak.
Halak tátognak rám, ki nem vagyok hal,
és bálna se, kicsiny rákokkal élő,
csak a világ lett víz nélküli órjás
óceán, hol rabnépek, mint hült testek
húznak-vonsznak sötét terhet magukkal.
Saramago vakjait látom itten,
de nem látom, mikor és mért tűnik majd
szemükről fehér vakság, nap nem ad fényt,
sem fa árnyat, ezt látom, és nem többet.
Ó, drága Óriás, adj egy parányit
vakmerőséged balzsamából, göggel
tudjam utálni utálnivalóim,
megvetni mindent, ami megvetendő
a mindig élő élet érdekében,
és úgy írjam a verset, mint rémült ló
nézi kiszáradt fának rejtekéről
farkas fogát, farkas karmát, a rémet,
vagy mint ökör a tört, mit belédöfnek,
magam megadva, és meg mégsem adva,
a jármon állva vakmerőn üzenjek.

Szonett Kubáról, a hazáról és a félelemről

A néppel teli buszra gondolok,
hová mindig fölfért még valaki,
miközben itt egy férfi acsarog,
és már-már a helyemről túrna ki.
A „van itt hely!” vidám autóbusza,
melyen többé sohasem utazom,
álom-végállomás, szabad Kuba,
Guanabo, Vedado és Malecón.
Szerte nézek, s hazámat nem lelem,
utcán, téren kokárdás honfibú.
Születőben hajdani félelem,
mint vakondé, ki föld alól kibú,
és fejére csap a gyilkos lapát,
nincs otthona, hol elrejtse magát.

Azt mondják

Feledjek el, azt mondják,
mindent, visszamenőleg,
és ne lássam a múltat,
csak letarolt mezőnek,

Kubát, ahol a pálmák
a kő alól kinőnek,
a vietnami lányt, ki
azt leste, mikor jönnek

gépmadarak az égen,
Roqué, akit megöltek,
az Öreget, ki élőn
világát őrző tölgy lett,

azt mondják, ne beszéljek,
őrölük szót se többet,
és feledjek el mindent,
mindent, visszamenőleg.

Húzódjak meg, mint Jónás
árnyékában a töknek,
az Úr haragja nélkül,
míg életemre pöknek

gyilkosok és ficsúrok,
kik jönnek, egyre jönnek,
olyanok, mint a pókok,
halálos hálót szőnek.

Érezzem, hová dobnak,
ölelését a rögnek,
ne legyenek, azt akarják,
irgalmat könyörögjek.

Vénember éneke

Altassatok el, mint öreg kutyát
vagy macskát szokás, mert nem élet ez,
a vénembernek csak aludni jó,
hiszen nyomorúságra ébredsz.

A nők se néznek rá régóta már,
megint maszturbál, mint sápadt kamasz,
lakásában ügyetlen kutogat,
amit nem talál, az kéne, csak az.

Nincs dolga több, a semmibe mered,
honnán visszanéz rá az agyhalál.
Altassatok el, mint öreg kutyát,
ki nem ugat, és kedvetlen zabál.

Geertgen Tot Sint Jans Keresztelő *Szent János a pusztában című* *festményére*

Itt ülök, de miért ülök én itten?
Mögöttem a bárány, a lábam viszket.
Akit várok, elküldi őt az Isten?
Vagy a Vénnek e földi világ mindegy?

Néhány csenevész fa, leghátul erdő.
Az ilyenre mi azt mondjuk, hogy „puszta”.
Az égbolt kékjét nem tarkítja felhő,
a természet, akár az ember, lusta.

Nem változik semmi se itt. Merengek.
Szakállam nő, a sercegését hallom.
A vállamról leesik a lebernyeg,
elkelne ide egy házsártos asszony,

hogy ne csupán magammal perlekedve
töltsem időmet. Csak a bárány béget.
A fenének van várakozni kedve!
János, János! Rútul rászédtek téged.

Férfiarckép

Mintha posztumusz verseimet írnám
holnaputáni okos olvasóknak,
miközben szemölcsöket növeszt irhám,
és megoperált prosztatám is bosszant.

Ha még tíz évig élek, bizonyára
megvetőleg vén komcsinak neveznek,
amaz úgy bámul rám, mint múmiára
ámuló iskolásgyerekek, emez meg

faágra képzél, bár békét mond közben,
egy vétkem van, legyőzött a sok nyikhaj,
miért esett így, még ezen merengek.

Holnapom vijjog, hallom már, fölöttem:
számban pótfog, és kobakomon nincs haj,
rögeszmém körül holtig kerengek.

Rimbaud-sorok

Verset fordítok néha még,
az enyém rég elmenekült.
Dehát kinek is szólanék?

Haldokló macskám etetem,
és alszom minden délután.
Ennyiből áll az életem.

Holnapi újak nincsenek.
Cipőfűzőmet pengetem
untan, mint szakadt rímeket.

Irigylem őt, Hüvelyk Matyit,
ki Európából elszökött
lázás verseit hagyva itt.

*Parafrázis Rubén Martínez Villena
Az óriás című versére*

Mit keresek én itt, ahol semmi de semmi
nagy keresnivaló?
Ezt kérdezem reggel, amikor fogfájósan
és csurgatási ingerre ébredek,
és nap közben, amikor a napilap
veszi el először maradék
életerőm, és azután,
mikor kényszerűségből
ezzel vagy azzal elegyedem szóba,
mit keresek én itt, ahol
énnekem nincs semmi de semmi
nagy keresnivaló
se múltban,
se jövőben,
és senki se hallja kiáltásom,
a szavakba rejtett segélykérést,
mikor a Sötét Hatalmak Urával
kezdenék harcot,
utoljára, a végső stáció előtt,
mire várok?
Mire?
Hiszen ebből a gyötretésből nincs kiút!
Kezemet, a két bizonytalankodót
koponyámra tapasztom mégis,
és várok,
várok!

Kiűzetés

Neve
koszos nadrágból
hullik ki,
melyet
nájlonba
gyömöszlök.
„Legalább
rendet tartana” –
mondja
a büntetőjogásznő.
„Ez nem
ember” –
mondja
a vezérigazgató úr,
és egyetértőleg
bólogat
a kedves szomszédasszony,
a földszinti lakó,
az ügyvéd.
A nájlonba
bekerül
a szakadt cipő,
egy kazetta,
a falevelekkel
teliszórt
ágytakaró,
végül
egy fél pár
csizma.
Erkély-akasztófánk mellett állok,
mint középkori hóhér.
„Talán elviszi” –
reménykedem.
Mi más
tehetnék?

Istenváltáskor

Urunk szavát kevésbe nem veszem,
elátkozva kezem művészetét
meg kell köszönnöm őt, ki istenem,
de műhelyem megőrzése a tét.

Bár sajnálkozom, mellén átvetem
a vasláncot, és az húsába tép.
Kit gyötör a saskeselyű? Tetem
hever a sziklán. A mája se ép.

Az új urak kérlelhetetlenek,
és hamisak. Mással végeztetik
a hóhérmunkát. Teste csupa seb,

és holnap szakadékba vettetik.
Én, Héphaisztosz, sánta proletár,
teszem, mire kijelölt a király.

Öregség előtt

Ez az utolsó stáció,
hogy kedvelem, nem mondanám,
az ember, mint lyukas dió,
még kapaszkodik fenn a fán,

nem akar még lehullani,
humusszá lenni odalent,
hátha történik valami,
reménykedik, és elmereng.

Vidor szél meglegyinti őt,
a szár, mi tartja, elszakad.
Ennyi történik, semmi több,
rámásznak éhes bogarak.

Szonettkoszorú, tercinavirágok nélkül

I.

Látom őket, mindig látni fogom!
Sándor Kálmánt, a *Szégyenfű* íróját,
Takó Bénit, ki rossz szemével jól lát,
e számadással nekik tartozom.

Ady Bölöni Gyurkáját, akin
a hamis szó fennakadt, mint a szűrőn.
Tegnap emlékeim egybegyűjtöm,
vitázzék velem megint Katalin.

Hová lettetek, tűz-táncos fiúk?
Ladányi borba és Csemóbe halt.
E mostani sötétből nincs kiút?
Színvalló verset írtam, *Viadalt*.

Színvalló verset teszek most elétek,
kik odatúlról ideátra néztek.

II.

Kik odatúlról ideátra néztek,
szavatok korhad, akár vén gerenda?
Volt hősi kor, vagy az is csak legenda,
és az épület összeomlott végleg?

Rikkant még az a szó, netán harákol,
vagy azt a szót is el lehet feledni,
mit vers-üllőjén Majakovszkij vert ki?
E kérdésért rám ripakodik Károly.

Októbervirág szirma máig vérzik,
nem pereg le hervadtan, színe vesztve,
földnek ha nem kell, utat lel az égig.
Messzire nézek, zörgő csontmenetre.

Feleltek, hajdan föllázadt szegények,
szerelmes porotokból jó az ének.

III.

Szerelmes porotokból jó az ének,
egyre halkabban, fülelek ijedten,
szív nem ketyeg, ha nem vertek szivemben,
jövőt, merészet kigondolni félek.

Éjszakában fagyoskodó szegények,
szurok színe fényenincs alagútnak.
Kőből van ágya sebzett valaguknak.
Peremére hulltak az ember létnek.

Nem Achrem fickók! És hajdan se voltak?
Szalmaszál remény lópországba süllyed.
Béka kuruttyol, ennyi lesz a holnap.
Vagy mégse? Higgyek vágyuknak, szivüknek?

Vörös Nap kél. Világító hatalom.
Csak fül lát, szem hall süketen, vakon!

IV.

Csak fül lát, szem hall süketen, vakon!
Magunk fajtáké, kik maradtunk magnak,
porunkból gizgaz, dudva, muhar hajt csak.
És pöffeszkedik úri hatalom.

Rögeszmém zörgését hallgatom,
de alig hiszek megrögzött magamnak.
Becsukódott előttem minden ablak.
Üldögélek egy lapjanincs padon.

Hever-e még rím Venezuelában,
vagy Kubában, hová csöppentem ifjan?
Ha volna út, vajon rálépne lábam,
vagy halálomig ez a szirszar nincs van?

Játszom, hiszen az elme szertelen.
Roqué, a holtat ideképzelem.

V.

Roquét, a holtat ideképzelem,
ki harmadszorra valójában meghalt.
Két haláláról vígan mesélt tegnap:
„Kivégzésem előtti éjemen

vicceket mondtam egy régi fogolynak.”
A föld a soros diktátor alatt
megmozdult, a kivégzés elmaradt.
Másféle halál várta, talán rosszabb.

Most itt ül velem. Furcsán hallgatag,
Mint aki titkos akcióra készül,
és zavarják a tegnapi szavak,
mert holnapját őrzi rejtekhelyéül.

Amit mondanék, hallani nem vágyik.
Irigylem csöndjét. Bár lehetnék másik!

VI.

Irigylem csöndjét. Bár lehetnék másik!
aki jenkire mond átkot Irakban,
nem szent a vendég, ha jött hivatlan.
Égő városban bosszúvágy parázslik.

Poéta helyett teve lennék inkább,
és víg turista képébe harapnék,
vagy szitkozódnék tűzbejött arabként,
ki müezinne sem vallja be titkát.

Ez mind nem igaz. Eszelős tanár
üres teremben beszél a padoknak,
olykor szünetet tart, válaszra vár,
körülötte az ajtók becsapódnak,

és még egy unott diák sincs, ki ásít.
Így él, kinek mellében szíve vásik.

VII.

Így él, kinek mellében szíve vásik,
és ha álmodik, akkor sem szabad.
Akár a hal, csalira ráharap,
és egy vödörben vergődik sokáig.

Lehetne más, mondom vödör-világban.
Hol a mindenség? Egy atomja csak!
Csokonai reménye! Csalfa, vak.
„Születtem, elvegyültem és kiváltam.”

Bolond József Attila! Lennél altiszt?
Őrző-védő legénynek gyöngé vagy.
Ne várjon jövőt, ki ágytalan alszik,
válytalan él, szívébe tép a fagy.

Magam versben szabadnak képzelem.
Valaki elbújt. Én őt keresem.

VIII.

Valaki elbújt. Én őt keresem.
Ki ő és hol van? Még csak nem is sejtem,
egyed tudok csak, élni készül szebben,
és figyel, mint a vad préda-lesen.

Mérges kígyó foga van, medve mancsa,
rettegve futnak mai álurak,
zsákmányára rémisztón ráugat,
és áldozatát halálra harapja;

Dózsa-ölőket, Spartacus-kínzókat.
Istenfia szájában véres karddal,
ki ölni nem fél, anélkül nincs holnap.
És új Teremtést dicsér földi kardal.

Az emberi jövő titka ez.
Pandora szelencéje nyitva lesz.

Mesterquartinák

Látom őket, mindig látni fogom!
Kik odatúlról ideátra néztek,
szerelmes porotokból jó az ének.
Csak fül lát, szem hall süketen, vakon!

Roqué, a holtat ideképezem.
Irigylem csöndjét. Bár lehetnék másik!
Így él, kinek mellében szíve vásik.
Valaki elbújt. Én őt keresem.

Hullámverés

„Megmártózunk?” – kérdezte a kisleány,
és elindult
apjával a tenger felé.
Elhaladtak
a mutató nélküli óra alatt.
„Előbb nézzük meg a Rákvárost” –
mondta a kisleány.
Megnézték a Rákvárost.
Aztán
megmártóztak a Karib-tengerben.
Ott mennek,
látom őket.
A vén Sergio
a kisleányra vár,
szellentő-versenyt játszanak.
Az apa nem tudja,
olyan nap ez,
amire mindig
emlékezni fog.

Alkalmi vers a szocializmus állásáról Mészáros Istvánnak

És mindig újra nyitnák
a bányászok az aknát,
amíg szívük dobog.
És ha már nem dobog,
vagy csökkent százalékban,
ahogy Mészárosé, ki
József Attila-könyvét
vagy fél évszázada
azért írta, hogy újra
megkeressük a kincset,
mit őriznek a tárnák,
az azóta megint
beomlott tárnák, és ott
lobog az lent a mélyben,
még mélyebben, mint tegnap,
de aki nem akarja
újra nyitni az aknát,
azok hívévé válik,
kik végleg betemetnék,
ellenük írta könyvét
ő, aki ágyban fekvé
írja tovább a művet
Attila szellemében
a szocializmusnak
alkalmi állásáról,
mikor népekre, Földre
a tátott tőke sárga
szája rálehel, és ők
már végveszélybe dőlnek,
hát figyelmeztet minket,
hogy gyáván ne feledjük,
megvan a kincs, hiába
röhögnek körülöttünk:
„ennél a kincs, mi nincs!”, és
szavaink gúzsba kötnék
új veszélyt sejtve bennük,

mert arról szólunk ismét,
hogy mindig újra lesznek
bányászok, kik az aknát
megnyitják, és szívükkel
világítva a mélyben
a kincset megtalálják.

Kísértetek

Az alvezérek lelke öt
század óta bolyong az űrben,
máig látják Dózsa urat
pörkölődni parázson, tűzben.

Szomorú, fáradt lelkek ők,
huhognak halott éjszakákon,
hallják a szörnyű mondatot:
„Kutyákat neveltem, most látom.”

Népet, vezért eláruló
mindenféle lelkek keringve
járják az időtlen időt,
rajtuk a szégyen Nessus-inge.

Mit csinálnak a múmiák,
kik hagyták Guevarát megölni,
kísértet éltük tengetik,
vagy ott bolyongnak, hol a többi

nyomorult, akik sohasem
találnak szállást már az űrben,
hallják s látják Dózsa urat
pörkölődni parázson, tűzben.

1492

Mind háborogtak, és legszívesebben
már visszafelé mentek volna, és őt
láncra verve vitték volna magukkal
Spanyolhonba, hol várnak rájuk szép nők;
csipás matróz ült az árbockosárban,
mikor a földcsík hirtelen felbukkant,
kiáltson vagy ne, hátha vágyott kép volt,
inkább jelzi az Admirális úrnak.
Nem tudták, hogy ők hősök mindahányan,
a lázadó, az okádó, a félholt.

A költő és a nép

Mikor egy hajléktalan
pénzt kunyerál a villamoson,
idegesen elfordul tőle,
akárcsak itt, Havannában,
ahol
olcsó szivart kínálnak neki,
a turistának.
Feketéllő foguktól
visszaretten,
nehéz
a néppel kontaktusba lépni,
ha lehelete
büdös.
Az új ember
nem klónozással születik.
Kínkeservesen
szerzi be
a napi betevő falatot,
újságot árul Budapesten,
gitárjával lép
Havannában az idegenhez,

mert a dollár
nagy úr,
és a családot el kell tartani.
És ő, ki gyűlöli
a dollárkirályokat,
idióta elnökét
az Egyesült Államoknak,
nem tud
szóba állni velük,
kiket kirekesztenek
a hotelekből,
szupermarketekből,
az informatika
csodavilágából,
és ott állnak az utcán
a trópusok gyilkos napja alatt
vagy a halálos európai télben,
és kínkeservesen
szerzik be
a napi betevő falatot.

Találkozás Guanabóban

Nena,
a 92 éves,
azt kérdezi:
„Mi történt
89-ben?
Nem akadt
senki,
aki harcolt volna?”
Olyan ő,
mint
a brazil öregasszony,
aki
azt mondta
Hugo Cháveznek:

„Nincs öregség,
csak
összegyűjtött fiatalság.”
Irigylem őket
én,
az öregség előtt álló,
a kivénhedt
Európa fia.

Otthon, a San Miguel és Águila között

Yolanda
csodaízeket
varázsol elő
a kevéskesokból.
Roberto
napi kilencven utcasarkot
gyalogol,
és
kikapcsolja
a számítógépet,
ha
vihar sötétlik
odakint.
Barátaim ők.
Együtt
szidjuk
a bürokrátákat
és a frázisbajnokokat,
kik
azt kérdezik
kigúvadt szemmel:
„Nektek
nincs kocsitok?”

Jegyzet a költészetről

Juan Gelman
a nagy argentin költő
kinék verseit
a kubai Casa de las Américas
oly tiszteletreméltó intézménye
könyvsorozatában kiadta
kérdéses
hogyan tudomást szerez-e
avagy nem szerez tudomást
arról
hogyan könyvét egyetlen kubai munkás
sem fogja megvásárolni
ráköltve
két és fél havi
keresetét
ám Juan Gelman
aki
cikket verseket és többet ír
a Karib-tengerben úszó
drága Sziget
heti-
és havi lapjaiba
egyértéke velük
hiszen tudja
mindent mérlegelve
hogyan
a költészet
nemcsak
a költők ténykedéséből születik
hogyan a verset a valódit
azok írják
nap
nap után
akik ma Kubában
nem veszik meg
a könyvét

A Nem himnusza

*Egyszer volt itt forradalom,
jaj, félek, meg nem érem én,
és ha jön, mint fönixmadár,
ha élek is, mit ér a vén?*

Mit ér a vén, ha fiatal
szíve csupán, de az erőt
kiszívta belőle a kor,
tétován áll Isten előtt,

kit utál, inkább Lucifert
szereti, a Pokol urát,
lát álmokat, de álmai
érthetetlenek és furák.

Alig ismeri valaki,
pedig még itt van, néha ír,
legbelül olyan sebeket
hordoz, melyekre nincsen ír.

Magában beszél és kiált,
egyetlen szava van: a Nem.
Akkor is ezt ismétli majd,
mikor túljut az életen.

Emeninek

Szívembe és az órarendbe
beírtalak, Emeni Ghoneim!
Nevedre vígan csendül ím, a rím,
egy quartinát be is fejezve.

Van ám második, mily szerencse!
Térjek a tárgyra vagy inkább ne? Hím-
rím tétovázik, mint egy lomha gím.
Tercinám dolga, hogy kifejtse.

Régimódián kezdem: „Ámor úr,
íjára nyilat helyez álnokul.”
Majd modernebbül: „Sérvem fáj csak.”

De én verset írok Emeninek,
és kihegyezem hímrímeimet,
remélem, célba is találhatnak.

(Farok, melyet a műtőben illesztett a tercinákhoz)

Nyilat Ámor rossz helyre lőtte ki.
Sérvemet operálják, Emeni.

Ámor tréfájáról, avagy a szem és a múlencse káprázása közti különbség okáról

Mikor rád nézek, Emeni,
szemem káprázik, nem a mű-
lencse villószik, egyszerű
ennek okát megfejtetni :

Játszik velem az isteni
gyermek, a neve négy betű,
forrása édes, keserű,
nyilat ifjú, vén tiszteli.

Eközben vagdossák szemem,
hiába is meresztgetem.
(Azt mondják, meggyógyul hamar.)

Sérvelek és hályogolok,
de búsulásra ez nem ok.
Apád lehetnék, ez a baj!

Őszi rímek

Eljött az ősz esővel és hideggel,
utálatos az éjszaka, a reggel,
a csap csöpög, az ember lába fázik,
törött esernyő alatt feje ázik,
és a rímek csak hullnak, egyre hullnak,
sárguló levelei sárga múlnak,
ő orrát fújja, sokáig harákol,
nem találja helyét, legyen akárhol,
barátokkal beszélget, kik rég holtak,
és kik még élnek, ők is inkább voltak,
hát őszi verset ír nem létezőknek,
pocsolyának, zúzmarának esőnek,
mindennek, mi boldog nyárnál valódiabb,
és pontot tesz, egy ajtó becsapódik.

Putyin távirata Bush-hoz

Moszkvában hány halott volt?
Sorry. Olykor hibázom.
Mi csecsent, ti muzulmánt.
Béke lesz a világon.

Ballada Maryról, a katonalányról

Maryt, az ifjú katonalányt,
Irakba vitte a hajó,
meztelen foglyokat tapogat,
ez szórakoztató!

A világ sötét zuga e hely,
így mondta az elnöki szó,
Mary a fogolygúla mögött,
ez szórakoztató!

Az arabnak bőre fekete,
és tevehajcsárnak való,
Mary tört seprűt döf bele most,
ez szórakoztató!

Mi vagyunk a nagy Amerika,
tudjuk, a népeknek mi jó!
Mary arcát gránát tépi szét,
ez szórakoztató!

Patkánygyűlés

A patkányok vezére
azt mondja patkánynyelven:
„Legyünk büszkék, minálunk
senki se cincog szebben.

A ló nyerít, a gúnár
gágog, és kotkodácsol
a tyúk, ősellenségünk,
a macska meg miákol.

Mi cincogunk, és fajtánk
ez őrzyi örökétig,
a kutyák ugatása,
tudjuk, nem száll az égig.

Vagyunk az őspatkánynak
egyenes ivadéka,
majomból lett az ember,
ebihalból a béka,

mi pestist terjesztettünk,
fertőző sárgaságot,
ha jött a vándorpatkány,
nem kellett más halál-ok.

Patkányok voltunk mindig,
nem bújtunk gyáván lyukba,
mint a hitvány egérnép,
emlékezzünk a múltra.”

A patkánykirály így szólt,
ki egyszerre volt három,
ezt hallván, talán jobb lesz
marásuk be se várnom.

Álom

Megérkeztem egy országba,
úgy hívták: Ria, Ria,
vagy éppen ezt kiabálta
kokárdás lánya, fia.

Katedrálisában lelkész
mondott prédikációt,
visszaküldte más hazába
az idegen nációt,

akik nem Árpád apánkkal
jöttek ide valami
fene tudja milyen hágón,
és kikről azt hallani,

hogyan terrorra készülődnek,
és a Dunába lövik,
akinek nincsen szakálla,
és nem is lóg le övig,

miként azt a múltban tették,
végül is ez köztudott,
pedig erről nem egy skribler
sok másfélét hazudott,

nem úgy, mint a tengerjáró
szónok, aki nem nyilas,
de íjával idegenre
és álorcásra nyilaz.

„Mily szép álom!” – mondtam ébren,
míg fejem felett az ég
piros-fehér-zölden fénylett,
csak a Nap volt hupikék.

Kandúrvezér

Rágcsálókka a kandúr
szövetséget kötött,
nem miákol már, cincog
az egerek között.

Rágcsálóféle sok van,
az egér szapora,
a szövetségkötésnek
mégsem ez fő oka.

Az egérparlamentbe,
véli, így bekerül,
utcán nem nyávog kóbor
kandúrként, egyedül.

Egérvezér kicsinyke
fogával belemar,
vérszövetséget kötnek,
hisz mindkettő magyar.

A bibsi és a bolsi
nyomorult idegen,
ezt vallják lángra gyúlva
vagy jégcsap-hidegen.

Köszönti őket holnap
az egérparlament,
cincognak mindhalálig
egy hangon, odabent.

Páncélos lovagok

Fölindulnak a vének,
a hangjuk dörgőn csattan,
marxisták-leninisták,
s mindegyik halhatatlan.

Ők jól tudták, mi készül,
vitáztak, ellenálltak,
magukat meg nem adták,
miként a félig-bátrak.

Nincs köztük pesszimista,
arcukon könny se csordul,
folyvást a tőkét döntik,
és rám rikoltnak zordul:

„Elég a nyavalygásból,
mert a bánat mihaszna,
proletárhatalomnak
belőle semmi haszna!

A munkásság-parasztság
győzelme sosem késik,
bár kicsit nehezebb lett,
mi kitartunk mindvégig!”

Jönnek sorba a vének,
és nézem őket sírva,
aztán magukkal visznek,
hová mennek, a sírba.

Mózes halála

És felméne Mózes Nébó hegyére,
Nébó hegyén a Pizsga tetejére,
mely átellenben vala Jérikhóval,
és melynek csúcsa nincs befedve hóval,

és néze onnan pislogó szemével,
néze egész nap, néze egész éjjel,
de nem látá se Nafthalit, Efráim
földét, Judeát a tengerig, s már ím

leroskadóban van, amikor fennen
Urának hangja dördül az egekben:
„Miért akarod látni, gyöngye lélek,
amit én látok, amiért én élek,

ki az Időt másféle módon mérve
a Mindenségnek vagyok Ura, érve?”
S meghala Mózes, az Úrnak szolgálója,
ki az Igéret földére nem látá.

Eltemeték ott Béth-Peórral szemben,
senki sem tudja, mely földben hever lenn
ő, kinek homály nincsen szemén holtig,
karja se gyöngül, a lába se botlik,

és gyászolák, mert nem támada többé
hozzá hasonló, senki sem öröklé
tudását, mivel csodákat vitt véghez,
mózesi tette Józsué se képes,

ezért siratták harminc napon által
rettenetes, fekete gyászolással,
mintha volnának nyáj, és ő a Pásztor,
szóljon még egyszer, szóljon a halálból!

Mennyei történet

Ülésezik az angyalok
Központi Bizottsága,
Istent le kéne váltani,
ez ma a plénum tárgya.

Az Alvilág királya
lett úr a Földön végleg,
bús angyalok elemzik
vereségét az Égnek.

„Kudarcunk csak átmeneti
– mondja egy nyakas angyal –
új győzelmünk betemeti
e gödröt.” És a karddal

nagyot csap nyomatékul
a levegőbe, mintha
sátánfiakat ölne.
És úgy áll, mint egy szikla.

Szót kér egy másik angyal:
„Egyetérték, de inkább
előbb analizáljuk
ellenségeink titkát,

végül is vereségnek
túlontúl nagy a mosti.”
De visszavág az első:
„Nem kell belenyugodni!

Ki pesszimizmust károg,
nem angyal, hanem ördög.”
Szeméből könny nem csordul,
és a szavai dörgők.

Írnok angyalok mindezt
két kőtáblába vésik,
és nyugton alszik Isten
néhány milliárd évig.

Új Vízözön

Az Úristen panaszkodik:
„Már Mihályban sem hihetek,
sátánfiakkal cimborál
a tegnap hű angyalsereg.”

Kicsit betropec az öreg,
könnye, taknya egyszerre hull,
Lucifer jöttétől remeg,
hogy betoppan hívatlanul.

A Pokol lángja messze ér,
és mit se ér az égi villám,
összehívna a szenteket,
de minek, hisz mindegyik hitvány.

„Elhibáztam – motyog a Vén –
hebehurgyán, hat nap alatt”,
és eszébe jut, hogy zihált
szemlélve a hullámokat.

„Legalább hagytam volna félbe” –
s most leginkább az fáj neki,
miért kellett a föld porából
élő lelket teremteni.

Hüppög, aztán zokogni kezd,
ár támad minden délkörön,
az Utolsó Ítélet ez,
Noé nélkül új Vízözön.

Lillafüred, 2005

Amint elfut a Szinva-patak,
rozsdás vasrúd fekszik keresztben,
tündér nevetés itt nem fakad,
a versírókedv visszarebben.

Vasból kiöntött költőalak
nézelődik az őszi csendben,
és a törékeny lombok alatt
turistanép jár, költő egy sem.

Vízió: a szobor széthasad
vérző, eleven darabokra!
Hallom szólni a rozsdás vasat:
„Csak ami nincs, annak van bokra.”

Vízen lázadó árnyék szalad,
amint elfut a Szinva-patak.

13. századi ének

Ha tudnék
táncolni
talán
nem rohadna le
a bőröm
de
nem mozdul lábam
se kezem
hátam
mellem
merő seb
félek
a pestis az erősebb
és elpatkolok

Víziók

1.
Hol a fiú,
ki
apjával járt
a Gőzbe, a Királyba?
Fiammal
a Rudasba járok.
Nemcsak apám halott,
a fiú sincs,
ki vele járt
a Gőzbe, a Királyba.

2.
Ő néz
fiam szeméből.
Nem a fiú.
Apám.
A fiú nincs.
„Volt ilyen vén,
Mózes,
vagyok neked
nyűg” –
hebegi.

3.
Fekszünk a lepedőn,
kiázva,
boldogan.
Az a perc nincs.
Agyam
krokodilé,
alszik álomtalan.

4.
Utánzom őt.
Mobiltelefonozok,
jöjjön a fiú
azonnal,
bárhol legyen.
Követek.
Apám vagyok.

5.
Ne játszunk jövőt,
vissza hát.
Még itt a perc.
Sebesen nyargal
az idő lova.
„Elmúlni
ily pillangó lét után,
eltűnni
és
nem tudni
hogyan hova?”

Beszélgetés Majakovszkijjal

1.
Majakovszkij,
az Ön forradalmát
cseplő ma,
mintha
égetett volna szalmát
a nagy,
orosz mezőn,
hebehurgyán és vakmerőn,
mikor verseit írta,
mi nekik
irkafirka.

2.

Acsargó teoretikusok
hívják tetemre Lenint,
mert Sztálint szidni már elunták,
nem újság
az ilyesmi,
egyik is, másik is
nem áttall beleesni
a hasonlóképp bűzölgő gödörbe.
A világegyetemben
csillagok hullnak szét dörögve,
és az anyag
újrateremti magát, mialatt
balgák agyában
elpusztul örökre.

3.

Újraélem
az oszlopok recsenését,
a bányák beomlását,
maholnap
megnyílik a Föld,
az óriás bánya,
mert elunta mára
a rajta futkosó
hangyák örültségét, és száját tátja.

4.

Eljön
a kor, mit hívtam ifjan,
vagy csak ismétlem,
reményem,
mint szerzetes a hittan
regéit cellájában?

5.

Önt idézem,
ki nem dalolt
sem megszokásból,
sem kötelességből.

„Én lebontanám
hazám egyik felét,
a másikat megmosnám –
úgy építeném föl.”

6.
Azt mondják
Ön elavult,
kit a múlt
nosztalgiája idéz.
Sorait kalapálva
ismertem meg
Önt,
ki most odafönt
a csillagrendszereket járja,
és idenéz.

7.
Szovjetjét szertehordták.
Száz év
se kellett.
Önre rá se bagóznak.
A hajdani
harag
lehorgadt.

8.
Nem az Öné.
A Marsra röppen.
Onnan
indul
vissza a Földre.
A világegyetem
proletárjai
köszöntik.

Utolsó utazás

1.
A vén Európé
testén
kifakadnak a fekélyek,
löttyedt húsú,
nem hágja meg
semmilyen
bika.

2.
1832-re
emlékezik az öreg nimfa.
„Elűztük X. Károlyt!
Lajos Fülöp se kell!”
Vérben úsztak
a párizsi utcakövek.
Hallja
a halálhörgést.

3.
A fiúk idegesek.
Hiába
a diploma,
niggerek ők.
Apjuk,
nagyapjuk,
dédapjuk
dühe lángol,
távolí dob
ver
riadót:
„Háború lesz!”

4.
Guizot megint,
és a Guizot-utódok,
miféle
Szent Szövetség,
a vénség
remeg.
„Vesszenek
a politikusok!”
Ismerős
a kiáltás.

5.
Vizenyős szemmel
bámul
a 21. századba,
mit hoz?
Megint
Owen küld
kiáltványt,
vagy
a Szerecsen,
a fekete szakállú,
vagy egy nevenincs,
ki valamelyik
padlásszobában
jövendőt tervez?

6.
Irigyli társnőit,
a messzi
kontinens-lányokat,
kik
elevenek,
nem ijeszti őket
se hurrikán,
se tenger.

Ő
már
Hadészba készül,
a
Süket Királyság
lakója
lesz.

7.
*Az úri osztályt védi tarka sátor,
a szegényeket rejti bús sikátor. –*
mormolja
gályára szállva,
melyet
vad cápa-rajok
kísérnek lent,
és fent
a csillagok.
A Léthé-víznek
nem tetszik az új utas:
háborog.

Hajnali beszélgetés

1.
Ez a fenyő
itt
az ablak előtt
megüzeni-e majd
a már
nem létezőnek
toboz szemével
barátin mosolyogva
hogy
eljött a kor
melynek megérkeztére
várt
Vagy ő is
elporlad?

2.
Az égi csillag
eltűnt hirtelen
mikor
sötétség lón
a lenti
világban
és a kősziklák
megrepedezének
ám a sírokból
elő
senki sem jött
„Avagy
Krisztus
a bűnnek szolgálja?”
Kérdőjelekké
göbültek a keresztek
De:
mit elrontottam
fölépítem újra

3.
A fenyő
nem szól
tűlevelei
megannyi dárdahegy
„...akinek van
még adnak
hogy bőven legyen neki
akinek meg nincs
attól még amije is van
elveszik”
A világ
Mátéra hallgat
Mít
vehetnek el
attól
aki
talentumot
egyet se szerzett?

4.
Itt áll
egy ember
Szavakat ír
a levegőbe
elszállnak
a semmi
fuvallatával
mialatt
az ablaka előtti
fenyő
tobozaiba
rejt magát
hátha megórzik

A grund

1.
Az elhagyott
gyárépületben,
melynek
ablaküvegeit
kivágatta
egy maszkek üveges,
fiatalok
ütöttek tanyát.

2.
Kopár falak közt
dal csendül,
fiúk és lányok
először
hallják,
hogyan küldött
hitvesének
a német katona
nagy
Oroszországból.

3.
Akik a grundot
tőlük
elveszik,
legyenek
átkozottak.

4.
Perzsel a dal,
messzi mezőkön
fut,
Szibériáig
ér,
rettegnek tőle
új cárok,
bojárok
unokái.

5.
Lányok és ifjak
szíve
védi Ady urat,
Dózsa György unokáját.
Tűz csap ki
szívükből.
Kormos,
nagy szív
emelkedik
hajdani gyár fölé.

6.
Kezében tartja
szívét
az újszülött,
dobog a szív
védtelenül.

7.
Hú, tömegek,
hú, fiatalok,
tovább,
tovább!
Ha van remény
az Univerzumban,
ti vagytok az.

Látomás a forradalomról

1.
A középkorú
de vénnek nevezett
a torzonborz szakállú
ücsörög a föld alatt
ha megtalálják
kivégzik
a ház előtt
kiabál Teréz
a viselős
„Vigyázz! Vigyázz!”

2.
Szalad
a puli pillanat
fogy az idő
mint
a mécses
ritkán lobban
fény
a veremben

3.
De ő
a Bastille-t látja
a guillotine-t
a francia népet

meg a húshagyókedd
napját követő napok utáni napot
mikor valami ifjú
Petőfi nevezetű
a börtönajtót
mi mögött
kushadt
kinyitatta

4.
„A zsarnokságnak
véget vetünk
ez órában
ragadjon
mindenki fegyvert
dorong
csákány
fokos
balta
szekerce
s más efféle
csak
elég nehéz legyen
olyan nyéllel
mi
a szuronyos puskánál
valamivel
hosszabb”

5.
Odakint
spicli
osztrák katona
kivégzés
cella
cenzúra megint
de
a föld alatt
a torzonborz
a vénnek nevezett

tudja
Európa
nem csendes
hallja
a kürtszót
1868
avagy
1968
potomság
egyetlen század

6.
Hallja kend
Európa csendes
elzúgtak
forradalmi
kushadunk
életünk
bezárt
börtönkapuja mögött
a húshagyókedd
napját követő napok utáni nap
kokárdás
talmi ünnep

7.
Rám mered
a vén
„kezdhetsz forradalmat
a legkedvezőtlenebb
a legnyomasztóbb
helyzetben is”
lobban a mécses
a remény lángja
föld alatt
veremben
idáig
világít

Molyokról, Kádár-kori kritikákra emlékezve

Egyet leütök, három jön helyette,
öltönyöm nézem, a fene megette,
olyan e látvány, mint lyukak a sajtban,
a verseimet rágták meg így hajdan.

Túlvilági teoretikus

Kommünt vodkaivókkal, kőkobakú muzsikokkal?
Ezt képzelte Lenin? Borzasztó hiba volt!
Jahve az égben Marxot kérleli, hogy ne dühöngjön:
„Majd más népet adok, kell még párezer év.”

Egy hithű párttag sírfelirata

Acsarkodik még holtan is,
aki lent a sírban pihen.
A nácikat nem gyűlölöm,
de a szocdemeket igen.

A Mester szól

Keresztnél rosszabb a ti árulástok,
Péter se kőszikla, de rút verem.
A tanaimnak rettentő sírt ástok.
Leginkább a rút Júdást szeretem,

és Tamást, aki szúrta sebembe vájt, hogy
halálom után vérezzen sebem.
Rémisztó jövőt idefönről látok,
ember nem ezért voltam odalenn.

Atyám dühöng, átverte a kufárnép,
nektek talentum kellett, kúrtatok.
Egyet akartam, hogy éljetez másképp!
Miről papolnak undok úrpapok?

Vesszen a Föld, nélkületek keringjen.
Velem, veletek tévedett az Isten.

Apokrif

Fészket épít, mint madár,
kapualjban vacca van,
dühösen nem kiabál
Jézus, a hajléktalan.

Nem tanít, nem magyaráz,
ő még nem Emberfia,
testét kiveri a láz,
volt egy anyja, Mária,

kit ura elkergetett,
azóta nincs otthonuk,
csak éljék át a telet,
ne kelljen megfagyniuk.

Abba észre nem veszi,
történeik bármi alatt,
és hagyja megdöglenni
Jézust, a hajléktalant.

Eretnek ima

Isten, ki nem vagy, szeress engem,
ne engedj örvényekbe vesznem,
s mondj bár ítéletet felettem,
biztass kérdezni és felelnem.

Ne küldd se Máriát, se Pétert,
kardos angyalaidtól félek,
veszélyben egyikük sem véd meg,
didereg a halandó lélek.

Ne dönts előre énfelőlem,
ki nem élek a jövődőben,
Nap se pislog majd, nem lesz Föld sem,
arcodat ne fordítsd el tőlem.

Szonett, kevés rímmel

Ki korát pápaszeme mögöl nézve
azt írta Lipsiusnak: „Senki sincsen,
kinek szájából hazugság ne folya...”
És ki gonosz volt, akárcsak az Isten,

mit mondana, ha látná e sok szörnyet
pozsgaisodni vidáman pezsegve,
hisz némelyiknek már olyan a szája,
mintha képére került volna segge.

Bűzös beszéd fojtogat, kölni kéne,
vagy patkányirtó, gyorsan öló méreg,
mert szavukat-szagukat ki nem állom.

Ha majd sírjukba beköltöznek végre,
menekül közelükből minden féreg,
s orrát befogva viszi lelkük Kháron.

Reminiscenciák

A mező hímetlen,
a nap éjre dült,
csillagoltó sötét
miránk települt.

Futkosnak a Földön
csótány emberek.
Álnok Hold világol,
hiába kerek.

Szemek csillagait
sóváran lesem.
Halak néznek vissza
dülledt-mereven.

Panteista vers

„Valami jön, vigyázzatok!” – a mátyás „mátyást” kiált,
de kiáltását nem hallja ez a mostani világ,
Herman Ottó sincs, ki tárcát írna erről minekünk,
nem húzták meg a harangot, ám hamarost elveszünk,
erdőben is ritkán járunk, ahol fuválok susog,
Iris-pille helyett nyitják szárnyuk politikusok,
bár mind elrepülne innét jó messzire, végleg el,
hogy ne hallja többé senki, melyik miről énekel,
és helyettük döfögetne minket gidó, szelid őz,
kikkel férfi, nő és gyermek oly szívesen elidőz,
hiszen van még világ, szép is, de csak ha ők nincsenek,
kik orozva elrabolták sohasemvolt kincsemet,
és vele a Duna kékjét, naplemente sugarát,
őmiattuk szívesebben lennék olykor odaát,
hol pintyőke és rigó szól, isszák a forrásvizet,
Szent Péternek euróval az angyalnép nem fizet,
nem kérdezik a hó végén vendég hívni van-e pénz,
ott üldögél Ottó, Sándor, és régolta már Vitéz,

oda mennék én is, ahol egy pici fekete orr,
akárha Negrié volna, mikor éppen szimatol,
azt mondaná doromboló válaszszóval: „Csillagod
holnapután égre röppen, végtelenig ott ragyog.”

Sancho 400

Nem azok, kiknek látszanak,
belül mindegyik rémalak,
üzeni nekünk a lovag.

Forog az őrült szélmalom,
mindhiába kiáltozom,
megőrli emberi fajom.

Mit ér Quijote-ámulás,
vége rettentő pottyánás,
Sancho segíthet, senki más.

Barataria szigetén
szívesen volnék vele én,
és elhinném, hogy van remény

Iszogatnánk, a lovagot
emlegetve, kit otthagyt
Dulcinea, a vén kokott,

és aki nem ví harcokat,
pajzsa, dárdája elrohadt,
s ő szenilisen bólogat.

Sebaj, ha Sancho koma él,
nem ámuldozik, nem henyél,
és hová indult, odaér.

Arany László olvasásakor

Isten veled, nagy álmok mámore,
szép délibábok elfutó kora! –
ezt mondanám, ha az elmúlt világ
szép lett volna, és nem csak délibáb.

Vagy délibáb se? Csak a képzelet
rajzolt elénk hagymázos képeket,
mik összedőltek, mint a kártyavár,
és azt se mondjuk utána: „Be kár!”

Megírtam egykor: házőrző ebek,
furcsán vonítunk, mert hátunk megett
nincs ház, ellopták ügyes tolvajok,
s vele az elhalasztott holnapot.

Ezt védem most? Nem! Más volt az enyém,
az életemet többre tettem én,
netán nem érti lányom, se fiam,
eszelősek voltunk mindannyian.

De szép bolondság volt, és igazabb,
mint amiről fecseg sok rémalak.
Róluk szólni se kedvem, se erőm.
Pöffeszkedjenek hülyén, vakmerőn.

Én azt őrzöm, mi nem volt, de lehet,
s ami több, mint hagymázos képzelet.
Holtan is hevít szerelmes pora,
szép délibábok nekemnincs kora!

Fellebbező vers

Aki az Állammal
szembe
helyezkedik
azt
lelőni
felakasztani
Dunába ölni
jogos

Ságvári Endre
szemüveges
hős
Iustitia istennő
szégyenében
szemét eltakarja
elhagyja a Földet
csillaggá lesz
vöröslik
az égen

Messze
Olümposz
talléros
isteneivel
kik
mulatoznak
nevetnek
mirajtunk

Államisten
ítél
bíráival
és
ha nem hagyod
elvezetni
magad
lelő

Hol a dinamit
robbanó vers
Nobel Alfréd
milyen
alapítvány
védi
az üldözöttet

Széttört ég
cserepei
a földön
megyek
közöttük
véres
a lábam

Kérdések

Ha a nép
uralkodni fog
a költészetben,
közel áll ahhoz,
hogyan
a politikában is
uralkodjék.
Mit jelentett akkor
a huszonhat évesnek
a közel?
Évtized,
évszázad,
évezred?
Aztán hallottuk,
hogyan a nép
már uralkodik
a politikában,
mikor
egyáltalán nem uralkodott.

Se a politikában,
se a költészetben.
És most
hol uralkodik?
És hogyan?
Globálisan
vagy
posztmodern
módon?
Az istenadta,
isten barma
nép?
A hajléktalan,
a metrólakó,
kit
kiakolbólitottak
a politikából,
a költészetből
és még
ki tudja honnét?
Kérdésre kérdés,
felelet sehol.

Enfant perdu

Mivel nem vagyok közszereplő,
a véleményem más lehet,
mint amit hangoztatni éppen
ildomos és megengedett.

Hiszen így voltam azelőtt is,
megszoktam ezt a szerepet,
s mi vele jár, baleknak lenni
ott, hol más hősként díszeleg.

Szervezkedik új Szent Szövetség,
a vén kontinens elveszett,
hiéna múltat éljenezve
új ordas falka fenyeget.

Heinei őrszem egymagában
fütyülget pimasz rímeket,
míg a jó társak horkolását
hallgatom, minő élvezet!

Egymást veszett haraggal marják,
szépen kivágják a rezet,
miközben csikasz üvöltéstől
visszhangzanak erdők, hegyek.

Keselyük köröznek vidáman,
hol csontjaink fehérленek.
Mily szép jövőndő! Szinte hallom
csontom hangját, ahogy reped.

Hajnali riadalom

Megereszkednek
az izmok
bőröd
ráncosodik
és
az ifjak
bácsinak
néznek
pedig a szíved
harmadfű csikó
Havannába
vágjik
mint
a félszeg fiú
ki
negyven éve
annyi
szép kubai lány közt
nem talált
magának
szeretőt

Halál úrnő
holnapután
ellovagol
a
harmadfű csikóval
ismeretlen
rétekre
hol
olyanok az álmok
mint
hajdani csatákban
levágott
ujjak
erre ébredsz
most
és aludni tovább
nem tudsz

Kortés dal

Lehet csalni és hazudni,
aztán jogász lyukba bújni,
égről lelopni Napot,
oszt jó napot.

Bírónő segít bajunkon,
pezsgő csordogál hajunkon,
képünk örömtől ragyog,
oszt jó napot.

Híveinket vigasztaljuk,
hadainkat igazgatjuk,
örökös vezér vagyok,
oszt jó napot.

Ki nem szavaz rám, megdöglik,
házát unokák öröklik,
velük parolázgatok,
oszt jó napot.

Holnapután sírba térek,
kukacoknak leszek étek,
büdös, mint minden halott,
oszt jó napot.

Püspök uram égbe vitet,
megőrzöm a génjeimet,
szeretnek az angyalok,
oszt jó napot.

Haldokló monológ

Mindenki olyan figyelmes,
a gumiarcú orvos,
a nővérke,
a barátok, akik hátba veregetnek:
„na, öreg, hogy vagy?”
a feleség,
aki narancsot hoz,
a gyerekek,
akik narancsot hoznak,
és hallgatnak arról,
amiről én se szólok,
hogy a semmi vár,
a feneketlen éj,
giliszták a földben,
voltam és nem leszek,
nem leszek soha többé,
és hiába az orvos,
a nővérke,
a feleség,
a gyerekek,
a barátok,
a Nap, a vérvörös narancs
nekem nem világít,
mert én,
ki itt fekszem
a kórházban

kulturált halálra várva,
én
nem leszek többé,
feleségem,
barátaim
gyerekeim,
én nem leszek többé,
nem és nem,
soha többé.

Szenháromság

Proszzata, sérv, szürke hályog,
pisilek, cipelek, látok,
legyen a nevetek áldott.

Végrendelet

Könyvek, újságcikkek, kéziratok,
rendezni őket fölösleges itt.
Az utód, miután elsiratott,
úgyis kedve szerint lomtalanít.

Találkozás

1.
Az idegen
kamaszkorához
nekem
több közöm van
mint neki
magának

2.
Iskolafolyosó
két
sápadt fiú
„Tanár úr
igaz ez
Che
valóban meghalt?”

3.
Üres terem
a tegnap
hol
vagytok
huncutok
elbújt
valamennyi

4.
A csontváz a szertárból
az ajtóban áll
bejön
mellénk ül
vele megyek
vissza
élő
nem tart

5.
Messzi van
innen
az én világom
ahová
az idegen
vágyott hajdan

6.
Kokát termel
végre szabadon
földjén
az indián
ővele
erről
nem beszélek

7.
A fiatalember
itt volt
és nem volt itt
úgy tért vissza
mint
aki vissza nem tér

8.
Ott kérdezem
a hajdani időben
a nincsből
én se vagyok
csak
valami furcsa
időtlen
derengés

Levél

Drága barátném, újra tehozzád írom a verset,
annyi hazugság gyötri a szívünk, megreped egyszer,
és a helyéről szökve elindul messzi utakra.
Szívdarabocskák űri hidegben, hol sose járt még
emberi lény, ők már odaszállnak futva a Földről.
Éjszaka van még, mégse tudok most én elaludni,
mint a Golyóbis, Nap melegétől fölmelegednék,
nem melegít Nap, júniusunkban téli hideg van,
fáznak a fák is, bújna a rögbe virág dideregve.

Kisgyereket vár én kicsi lányom, barna fiúcskát
vagy kicsi lánykát, várja-e őt még földi jövendő?
Erre riadtam mostan az éjben, s főzöm a kávé,
jó keserédes, biztat, küldene vissza az ágyba,
újra aludni kicsit még, jöjj ide, szép szabadító,
öld meg az éji lidércet, viszketek, elhagy a vers is.
Nincs kinek írnom, drága barátném! Hol vagy, a Marson,
tán odaszöktél, él a reménység vén vörösében?
Nem tudom én ezt, mást se tudok már, és befejezni
sem tudom ezt itt, mint a világnak, vége szakad csak.

Dinoszaurusz testvér üzenete

Millió éveken át
mi laktunk ott
mit akar
ez a buta majom
a maga
pár ezer évével

Ha Északról
megindul
a Fehér Úr
mennie kell neki is

De hogyan
hagyja hátra
a Földet

A mi időnkben
gyönyörű
erdőkkel volt teli
a világtenger
romlatlan
vizével

Hová lesznek
ezek a füstölgő fenék
moszkvák
new yorkok

Mi
méltósággal
hagytuk el a Földet
hivatásunk betöltve
hol ma
káosz tombol

Ellenítélet

Amikor
a férfi
csurom verejtékben
ott áll
a diadal kapujában
azt
mondja neki
egy barom

„Te buzi arab,
a kurva
arab anyádat!”

A kis kölyöknek
aki ezt
hallotta százszor

és
most
ott áll
csurom verejtékben
a diadal
kapujában

Mit
diadal
elnöki nyilatkozat
világhír
Franciaország

fejeld le
Zidane
fejeld le!

Elégia

Hol vagytok, fiúk, melyik bolygón
tervezitek a Tűz-tánc kiadását?
Sovány Ladányi, nyakán vörös sállal,
a Vénuszon szaval?
Azt se tudom,
a haragos Hárs,
a szőke Simon, aki kilencven évig
akart élni, megvannak-e még?
Kezemben a könyv
sok régi verssel,
milyen elszántak voltunk, hogy lobogtunk!
Én megvagyok, és Györe is, de hol van
az a tábor, és a vágyott jövő?
Magatokkal vittétek, huncutok,
és ott őrzitek most a föld alatt?
Katalin por a légben,
nem akarta látni, Prométheuszt
hogyan tépik-marják új keselyűk.
A macskámnak beszélek rólatok,
ott ül a könyvön,
amit elővettem.
Volt egy kamasz, a lányoktól nagyon félt,
égőszemű,
versét az Etna mélyén
titánok népe égette ki hajdan,
és a szívében most se üszköt őriz.

Titeket hí,
akikkel együtt indult,
és megfogadta, addig nincs nyugalma,
míg a világ olyan, mint most
tűztelen Földdel,
hunyorgó Nappal
a kifosztott Univerzumban, hol
kegydíjra vár a Isten.

Ének

Ha jön a halál,
nem nézek reá
vádlón,

mint akárki mást,
türelmetlenül
várom,

odahaza, vagy
kórházi, kopott
ágyon,

a dolgát végzi
akkurátusan,
látom,

csontkezébe vesz,
keresztül visz egy
álmon.

Anima

A lelkem elszökik innét, hol én vagyok,
önálló létbe kezd, mint egy macskafarok,
itt hagyja testemet, kilépve kapuján,
robbanásra készül, mint megkergült urán,
vagy olyan, mint a méh, ki zümmög és donog,
cikázik fel s alá, kelekótya dolog,
urával, énvelem hirtelen összevész,
és mint villám lecsap, mikor kitör a vész,
mennykő után siet, majd hosszasan dörög,
csínyekre ösztönzik cselszövő ördögök,
hirtelen változik, könnyedén ellebeg,
ilyenkor oly szelíd, mint fent a fellegek,
utána koslatok, kitudni, ki is ő,
mi tréfát űz velem, milyen bűnbe eső,
cserben hagy, kinevet, hátulról vág kupán,
megrázom magamat, szédelgek azután,
várom, tán visszajön, mégse hagy végleg el,
miközben Holdra száll, a Marson énekel,
a végtelenbe tart fekete lyukon át,
hogy ott találja meg igazi otthonát.

Helyzetkép

Ha majd
a sörözők
megszomjaznak a versre
a költőt
asztalukhoz hívják

De csak azt
ki
valódi világot
hörpint
habzó éggel
a tetején

Akkor a vers
nem áll majd
árván
esetlenül
a kocsmakertben

Ott
vitatkozik
érvel
asztalra üt
nevet
a fiatalok közt

Akik
most söröznek
és
nem szomjasak
a versre

Halál előtt

1.
Az apa
egyre nehezebben
beszél
a fiával

2.
E-maileket kap
Venezuelából
hol
feltámadt Bolívar
„Caracas
messze van
én
Budapesten élek” –
mondja a fiú

3.
Az apa
hallgat
ül a fotelban
odahúzódik
kezében
könyve

4.
Éjjel
felriad
hiányzik neki
a kiskölyök
aki
ránevetett

5.
„Mamut vagyok” –
gondolja
belefagyva
a jégbe
mi
köréje zárul

Hajnali fohász

Micsoda álom! Egy kivégzett munkás
piros papucsban bitófán bokázik,
barátom apja szervezi a pártot,
álom-leshelyről kémlelek odáig.

Mint a vadállat, mikor veszélyt érez,
sunnyít a lélek, fülét hátra csapva.
Drága halottak, vigyázzatok énrám,
lidércek közt ne hagyjatok magamra!

Hajnalodik. Az álom-alagútban
kinti sötétnek vize zubog végig.
Déliab remény Napot fest az égre.
Amiért éltem, most halottak védik.

Viadal

Az autók
mint
hátukra fordult
bogarak
kalimpálnak
kerekeikkel,
aztán
felgyújtják
őket,
és körtáncot lejtnek
körüöttük.

Hazug újságok
írják:
"Forradalom!",
hazug rádiók
híresztelik:
"Nemzeti kerekasztal!"

Kérdez
a húszéves:

„Hisztérika álmok,
lézengő suhancok
városa,
gyűlölet takarója
a vér lázongásaira,
kapuid elölelik a nyugtalan szerelmet,
utcáidon ringyó szelek tekeregnek,
s éjszakád kutyái
ugatják

a csillagokat,
sebzett felhőid
esőt köpnek
flaszterköveidre
vágyaid vizét
kanálisokba
milyen indulat vitte?”

Felel
a hatvannyolc éves:

„Jönnek az utcán,
kezükben kövek,
hogy
félelemben
kényszerítsenek.

Árpád-sávós zászlóik
lengetik,
és a lyukkal
dekorált
nemzetit.

Betörnek
ajtót,
ablaküveget,
és fejedről
letépi süveged.”

Láttam
őket
ifjan,
látom őket
vénségre
készülődvén.

Halálig
mondom:
„Tiltakozz!”

Halálig
mondom:
„Kiabálj!”

Az én városomban
ne
eressen rolót a zavar,
ne szorongjon,
ki álmábólriad.

„Édes hazám,
fogadj szivedbe,
hadd legyek
hűséges fiad.”

Ők
nem magyarok,
hajdani KB-tag
parolázik
kenetteljes püspökkel:
„Éljen
a nép,
az istenadta!”

Kire
gondol
szántván a paraszt,
szól-e
elkéssett
munkásinduló?

Ne
csodálkozzon
a Duna
Budapestnél,
ne rettegjen a város,
fia
vagyok.

Emlék

Visszazuhanva hajdani múltba,
hol kitagadott engem a nemzet,
apámat látom, rám nevet újra,
mert rab létére magyarnak nemzett.

Anyám, nagyanyám arcát nem látom,
a kisgyerekét se, aki voltam,
olyan egyedül fekszem az ágyon,
mintha hevernék előre holtan.

Kik hozták vissza azt a világot,
akárha csupán pár pillanatra?
Mint ötven éve, újra kiáltok,
mert sebez az ég szilánk-darabja.

Állnak a téren, tegnapi rémek,
csontbőr kisfiút, magamat látom.
Mikor tűnnek el hazámból végleg,
Uram, eljön-e az én világom?

Petőfi négysorosa

A honfiak kukákat égetve
kordon mögött tüntetnek merészen.
Meddig tart ez örült hangzavar még?
Meddig bőgtök még a hon nevében?

Nekrológ

Látok
egy szürkéskek
okos szempárt
harmincöt éve
nem láttam

A fiatal tanár
a Lukács cukrászdában
beszélget
a diáklánnyal

A körülményeket
fölszemes felidézni
mintha
Marsbeli üzenet volna

KISZ-titkár-választás
manipuláció
tanári kar
megosztott iskola

Aki
annak idején élt
érti
mi van
a kulcsszavak mögött

A tanár
harmincöt éven át
szerette volna
újra kezdeni
a beszélgetést

Látok
egy szürkéskek
okos szempárt

És nem látom többé

Dr. Venczel Andrea
belgyógyász-kardiológus-adjunktus
meghalt

APOKRIF VERSEK

Alvilági ima

Az Emberfia vérben,
és kínját én okoztam,
Uram, nem kell az Éden,
maradok a Pokolban.

A nagyokat kimented,
ám a sok szegény jámbor
ítéletig itt szenved
az alvilági lángtól.

A Fiút megöletni
voltál kegyetlen Isten,
hát ne szeressen senki,
aki kínlódott itt lenni.

Undok neofitáid,
sok álszent pátriárka,
kiket Mennyedbe szállít
az Égből küldött bárka,

menjenek, én, az első,
ki többet láttam mindnél,
megátkozlak, Teremtő,
te közönséges sintér,

hústépő ostorod van,
kezed nyilatod aztán,
a Sátánt már megszoktam,
elvagyok az ő balján.

Nekem ne légy kegyosztó,
inkább égjek itt lángban,
nem félek a Gonosztól,
nincs szenvedés hiában,

kihült lélekre várván
holnap értem ha jöttek,
nem megy veletek Ádám,
új istenem az Ördög.

Lukács mondja

Aznap a gyermek elcsavargott,
a Jordánt támadt látni kedve,
kavicsot zubált a folyóba,
és nézte, mit válaszol medre,

halak tátogtak rá a mélyből,
Atyjaurának teremtményi,
elgondolta, nagy küldetését
vizi világra fölcseréli,

nem állít a bálna keresztfát,
csak mint Jónást, elnyeli szépen,
vén koráig élélhet benne
magakészített halkenyéren.

Az embernépet váltsa meg más,
ővele tévedett az Isten,
milyen vidáman úszna ott lent,
honnán az élet jött, a vízben,

ám megdörrent a menny, és hallá,
és lett szívében fáradt, és bús,
útját a templom felé vette,
megszületett, kit vártunk, Jézus.

János

„Te jössz énhozzám?” – ezt mondtam neki,
a férfinak, ki a pusztába jött,
feledni bujaságot, földi nőt,
mert az Úr jelét magán viseli.

János akkor ott megkereszteli,
gyönyörű volt a Jordán sása közt,
melynek vize megtisztította őt,
ragyogtak bőrén csillag csöppjei.

Bűne ha volt, a Jordánba vezetett,
mézet és sáskát énvelem evett,
testét szikárnak és erősnek láttam.

„Ő lesz, ki a polyvát megégeti”,
örvendezének az Úr szentjei,
rettegett a Sátán az alvilágban.

Az álombeli hang

Előtte mezítenül állok ott,
a Jordán vize forró testemen,
szívemből minden vétket kimosott,
emlékeimet belé temetem.

Lelkemben se József, se Mária,
elfeledtem Simont és Jakabot,
vagyok halálig én Atyám fia,
és e világra örömhírt hozok.

Ne illessen többé asszonyszemély,
vigyenek máshoz éji vágyaim.
Múltam János haragja úzta el.

Leszek új embereknek jó fedél.
És gyönyörködik bennem, hallom ím:
„Én szép fiam!” – ki másnak nem felel.

A büntett

Siránkoznak a gadarénusok,
csordájukat a tenger nyelte el,
hány derék állat, mintegy kétezer,
meredélyről a mélységbe bukott.

Egy ördögösért cselekedte ezt,
bűntelenekre éhezést hozott,
rémülten loholtak a pásztorok,
aznap mindenük a vízbe veszett.

Kis malacok, jókedvű rőfögők,
kanok, emsék tolongtak egyaránt,
orruk túrta a kondér-óceánt,
beljük engedett száz ördögöt.

Miféle tett volt akkor Jézusé,
kiknek kedvezett felelőtlenül?
Gadara népe nyomor-sírba dül,
gazda sírva lép volt ólja elé.

Hát kéri is, hogy menjen tőlük el,
hiszen ővéle romlás érkezett,
könyörtelen vizek örvénylenek,
Légió-démon disznóvért vedel.

Jézus Péterről

Egy másodpercig tétováztam én,
nyújtsam, ne nyújtsam feléje kezem,
hiszen megtagad a szégyentelen
háromszor is halálom éjjelén.

Hajóra sandít, alig lép felém,
mikor járni tanul a vizeken,
szívéből kiáltoz a félelem,
ilyet teremtett odafönt a vén.

„Kicsinyhitű, miért kételkedél?” –
kérdeztem végül, és elállt a szél,
és mondá mind: „Te Isten fia vagy!”

Hányszor éreztem földi utamon,
hogy a gyöngéken nem szánakozom,
s hogy mellkasomból szívem kiszakad!

Jairus házából jövet

„Talitha, kúmi” – mondtam,
és fölkelt a leányka,
de ne híreszteljétek,
ezt parancsoltam nékik,

csodatevő nem egy van,
másféle vagyok, mint ők,
és ha csodát kell tennem,
csak a hiszékeny népnek

mutatok ósdi trükköt.
Világot mássá tenni,
ez a csodák csodája,
ám ezt kevesen értik,

bár akad pár tanítvány,
ők is éppen csak sejtik;
cselekszik-é, ki tudja,
keresztre ha feszítve

bevégzem földi pályám,
álmodban megjelenve
(higgyék feltámadásnak)
noszogatom majd őket,

a kétkedő Tamást is,
ki belém fúrja ujját,
hogy dolguk ne feledjék,
és ne haljak hiába.

Zákeusnál

Zákeus háza igen jó vala,
és mivelhogy elgyötrődött a testem,
a fővámszedőnél ama napon
nem új hívőt, de kényelmet kerestem.

Apró ember az eperfügefán,
ám tekintete gazdagnak mutatja,
amikor Jerikón általmenék
a nép Jézust vezéreként fogadva

roppant tömegben jött az útra ki,
aligha látott engem a kicsinyke,
ezért lógott az eperfügefán,
termetére cirkuszi törpe szinte.

Dús házában illendően köszönt,
ígéri, kincsét másokkal megosztja,
elnyújtóznom ágyában jólesett,
erőt adott ínségesebb napokra.

Jézus ha ember, ennyit megtehet,
messze viszi a délutáni álom,
a Jordánt látja, a nyári szelet,
mikor nap ül a gazdag terhű fákon,

és mint asszonytest borul rám az est,
és betakar a melengető szellő;
Atyámmal aznap én egy nem valék,
és nem voltam országába menendő.

Jézus kérdései

A bűnös nőt, ki lábamat keni
olajával, pokolra vetteti?

Ha ígérte, hogy országa közel,
a tévelygőktől miért veszi el?

A vámszedő, mert számol aranyat,
volna netán, kit onnan kitagad?

A bélpoklos, vízkórban szenvedő,
meddig kérjen még a kéregető?

Sok eszement, ördögös nyomorult
hiába ver ököllel mennykaput,

parancsra kardos angyalnép fogad
lentről támolygó, rémült csontokat?

Miért hagytál el engem, Istenem,
én kinek a törvényét hirdetem?

Jeruzsálemben

Azt mondják a jeruzsálemiek,
hogy démont Belzebúb nevében űzök,
és kire kezemet ráhelyezem,
annak nem bocsátatnak meg a bűnök.

Miért is hagytam el Galileát,
hol nem kellett kufárokkal vitáznom,
legszebb reményeim maradtak ott
a nyári napok hevétől virágzón.

A zsinagóga romlás fészke itt,
hol sok álnok próféta támad holnap,
Isten országa kihirdettetik,
de nem nekik, a farizeusoknak.

Hamis krisztusok jönnek egykoron,
és nyálat köpnek fületekbe majdan,
csontom is fáj, ha erre gondolok,
mert jövendőt, én nem ilyet akartam.

A pénzváltók kiűzésekor

Az ács fia Jahvéé nem lehet,
hogyan tanítson eztán? dőreség!
A templomból minket kikergetett,
de Istenünk elébe ő se lép.

A hegyi beszéd előtt

Atyám nevében szólok, aki nem szól,
csak nézi az idők végezetéig,
teremtményei mint kínlódnak itten,
és megváltásuk Jézustól remélik,

kit királyuknak képzelnek a balgák,
mert nem értik, hogy élni kéne másképp,
és úgy bolyonganak a Mindenségben,
mint test nélkül az odatévedt árnyék.

Mikor a Gonoszt belőlük kiűzöm,
azt mondom, hogy Isten szavával tettem,
pedig ő néma, a Sátánra hallgat,
és sohasem cselekszik énhelyettem.

Boldogaknak nevezem őket, higgyék,
hogy a megígért ország övék leszén,
hiszen bennem van, és rájuk világít,
kinek szeme van, nyissa ki és nézzén.

Ne lászon úgy, miként látni fog holnap,
eladva, szomjúhozva, megtagadva,
nem uralkodni jöttem öközójük,
ezt mondd, ha egyszer szólsz hozzájuk, Abba!

Illés

Én nem jelentem meg neki,
megperzseltek a tűzlovak,
a földre vissza sose jön,
kit a forgósél elragad.

Mózes se szólt akkor vele,
és a hegyre az Úr se jött,
hajlék se épült senkinek
égi mennydörgések között.

Egyedül volt, akárcsak én,
vagy a kőtáblát faragó,
nem száll alá felhők mögül,
kit hívunk, a Mindentudó.

A gyöttelelem szívéig ért,
mája, veséje fájt bele,
Emberfia volt akkor ő,
kit elhagyott az Istene,

és nem érzett, csak kínokat,
ember szívének nem valót.
De ment tovább, az volt a nap,
hogy valóban feltámadott.

Az Olajfák hegyén

„Abba, mit csinálsz énvelem?” –
emberivé a félelem
egy pillanatig tette őt,
akkor értette, hova jött,

hogy megölik, és vége lesz,
csak imádatra érdemes
Úr marad, többé sohasem
kószál a földi réteken.

Míg gyötrődött, Péter, Jakab
egy jóízűt szundítanak,
csak őneki nincs visszaút,
rácsukják az égi kaput,

halandó többé nem lehet,
ki örült, élt és szenvedett,
segített bénán, félhalott
a szavára feltámadott;

és sírt akkor, mint kisgyerek,
kiben morajló tengerek,
a Mindenség fájdalma zúg,
nem védi semmiféle zug,

várják kegyetlen zsoldosok,
és jó híve aligha sok,
másodszor is elalszanak
az esti szél enyhe alatt,

és: „abba!” – szólt, ám apja fönt
mutat irgalmatlan közönyt,
nem felel harmadszorra sem;
magára hagyta ideleln.

Az utolsó szó

Dehogy adott volna az én Atyám
nekem tizenkét angyalsereget,
egy levágott fül, ennyi volt csupán
a trófeám. És: Elvégeztetett.

Zelota-szonett

Miért mondta, hogy ingünk adjuk el,
és hogy árán fegyvereket vegyünk?
Mi, szegények, vitézek hogy' legyünk,
mikor ő maga mozdulni se mer?

Kin segít az össze-vissza beszéd?
Hol kard, hol béke, fene tudja mi!
Vigyék hát akkor megfeszíteni,
őt, aki csatát nem vállalt elébb!

De sírok, szép hitemet siratom,
nem segített a nyomorultakon,
leszünk, miként valánk, bélpoklosak.

Sírból ha feljő sok hajdani szent,
maradtak volna inkább odalent
tetemként, mi jó trágyává rohad.

Péter

Az ajtóőrző lánynak nemet mondtam,
s a melegedőknek szintúgy nemet,
s nemet annak, ki rokona helyett
fogott kérdőre, vajon híve voltam

Jézus úrnak a tettben és a szóban.
Kakas kiáltott, elvégeztetett.
Innen csak eliramodni lehet,
csak áruló, tagadó és futó van.

Nem királyunk, ki megfeszítették,
nem érte dördül, ha dördül az ég,
mindent elvesztett a Názáreti.

Bújunk az éjben, mint ijedt nyulak,
nem találunk menedéket, utat,
és futásunkat kopóhad lesi.

Jeruzsálemi gúnyvers

Nagyétkű volt, és borissza,
vétkezőkben kedvét lelte.
Elhagyta az Isten lelke,
keresztben halt, nem tér vissza.

Az ifjú

Ingem letépték, úgy futottam el,
akár egy állat, mezítelenül,
az Isten halott, igét senkivel
se hirdet, ő is pokolra kerül,

ahol népével vigad Belzebúb,
az egykor az egekből levetett,
démonlányokat nemz, ördögfiút,
és tobzódik, mint az eszeveszett.

Röhögnek énrajtam a katonák,
és taszigálják Jézust, ez a vég.
Ki üzeni, hogy élnünk kell tovább?
Halott az Isten, nincsen menedék.

Mária Magdolna

Mikor kezét rám tette,
énbelőlem hét ördög
ugrott ki, buják voltak,
mindegyik hátradöntött,

és élvezték a testem,
pedig csak órá vágyott,
ki adott éjszakámnak
reggelig tartó álmot,

kit láttam megfeszítve,
és akit láttam holtan,
azt híreszteltem később,
hogy feltámadt valóban.

Van egy eszelős vénség,
belé ördögök bújtak,
amikor őt megölték,
tettek szolgálójuknak,

és uramat, a férfit,
aki kiűzte őket,
nem láttam soha többé,
hiánya fáj a földnek.

Mária búcsúja

József meghalt, Jézus a mennybe ment,
csak én sínylődöm hosszan idelent,
ha megköveztek volna akkoron,
talán az lett volna a jobb sorom.

Júdás sírverse

A bemártott falatot nekem adta,
és a testembe engedte a Sátánt,
énnélkülem meg sem valósult volna
az eredendő isteni kívánság.

Ne szidjátok hát jó Iskariótest,
de köszönjétek meg Juda fiának,
hogy nem juttok az Ördög lakhelyére,
hanem oda, hol patriárkák várnak.

Ha majd Jézusra láttok fönt a Mennyben,
emlékezzetek, kinek jár a hála,
rossz tanácsadó a bűnbánó lélek,
miatta hulltam én gonosz halálba.

HŰBELE BALÁZS
VERSEI

Arany László levele Gyulai Pálhoz

897. Aug. 7.

Pálom!

Kakasszéki barátom, akiről boldogabb koromban Hűbelémet mintáztam, meghalt. Unokanénje megküldte nekem iratait, ezek közt verseket is találtam. Legtöbbjüket öregen írta, amikor ifjonti hűbelesége zord republikánusságba torkollt. A versekben Hűbele Balázsnak nevezi magát, még a hozzájuk írt megjegyzéseket is e név kezdőbetűivel jelzi. Megrendített ez a síron túli tisztelgés hajdani költő-énem előtt. Ritkán találkoztunk, költészetről nemigen esett köztünk szó, még a hexameteres levelet sem küldte el nekem, azt is csak most olvastam el, holta után. Egyetlen beszélgetésre emlékszem, amikor Petőfi Szilveszterét dicsérte. Talán akkor is órá gondoltam, amikor Balázssomat így jellemeztem:

Olvasni nem volt éppen ellenére
Kivált költőket, főleg a bizarrt;
Ha Heine, Byron juthatott kezére,
Vagy más poéta, rosszabb, de hazard,
Ő nyelte azt, s az volt nagyon ínyére,
Ki szitkokat meg gúnyt bőven pazallt,
Kinek kezében a költészet ostor,
Petőfiből az „Őrült” és „Apostol”.

Azt viszont, hogy Vajdát ilyen nagyra tartotta, nem tudtam, meglep, ennél azért józanabbnak hittem. De nem akarok ítélni róla, nem is volna illő.

A költeményeket a leghozzáértőbb kritikus ítéletére bízom. Ha publikációra érdemesek, jelenjenek meg Hűbele Balázs versei címmel, a szerző neve nélkül, úgy gondolom, a megboldogult ezzel egyet értene. Ha viszont csak kuriózum-értékűek, maradjanak meg kéziratban. A vén kakasszéki remetében poétai becsvágy nem élt, verseit a maga gyönyörűségére írta, talán ezért is többet ér, mint sok magát Olympusra képzelő dalnokunk.

Sic itur ad astra
László

1850

Esztelenség dühöng,
Honfi honfira kéjjel támad.
Hitvány koraszülött,
Kit véltünk remény századának.
Részeg a Föld, dülöng,
Lakói útra nem találnak.

*(Világos után írtam, nem ment,
meghagyám töredéknek. H.B.)*

Vörösmarty halálakor

Nincsen Éjszak, Dél sincsen,
Nem mutatja irány-
Tű az irányt minékünk,
Sírkert berek, virány,
A nyűtt vonóbul bot lett,
Halott a vén cigány.

Káin megölte Ábelt,
És megőszült a Föld.
Jézussal álnok Isten
Packázik odafönt,
Mindenünk, mi volt tegnap,
Dirib-darabra tört.

Ki méltó elsiratni
Leart, a költő-királyt?
Végtelen vízen látok
Szállni fehér sirályt,
Szívünkéből egy darabka
Véglegesen kivált.

Rom isten se tud szólni,
Csönd ül a Földgolyón,
Sárkányfog veteménynek
Nincs többé irgalom.
Némuljatok el, költők,
Hallgass te is, dalom.

Stancák

„Azóta nézi a világ folyását –”
Történetem így ért a végire,
Utána mi sem jött már, mint a kását
Gyerekebe anyja, épp úgy tömte be
Sorsomba az idő saját mulását,
Ha untam is, az élet eltele –
Kiül az ember a kertbe, pipázik,
Vagy locsolgatja kertje almafáit.

Túl sokat bíbelődtem enmagammal,
De vágyam végigélni nem merém,
Kévékbe gyűjtve vár önvád, panasz-dal,
Csúz, székrekedés, álombéli rém,
Hiába keres, ki keres vigasszal,
Vagyok sértett, morózus, fura vén.
„A körülmények...” – mondanám, de félbe-
Hagyom, nézek csak a híg messziségbe.

Eszembe jut: Szilveszter lett a másik,
Kit önsorsa kevésbé érdekelt,
Tett-vett viszont, népe helyett, rogyásig,
És hígan szürcsölgette a levest.
Húbele ma is szerepelni vágyik,
Ha ki se látja, mit sem ér a tett.
Megint itt van, donog a múlt felettem,
Még a jót is mindig magamért tettem.

Nincs több kaland már, csak egy, az utolsó,
No de az mindenkinek sikerül,
Jut papi beszéd, szemfödő, koporsó
Annak, aki a földbe lekerül.
Valami ötlet kéne, még ha olcsó
Is, mint nóta, mit cigány hegedül,
Hogy életem ha nem is, hát halálom
Hagyjon legalább nyomot énutánam.

Levél Arany Lászlóhoz

Kedves öcsém, legutóbbi (hiányzik a dátum ezúttal)
Szép leveleddel, mint pipaszárral versz a kezemre.
„Meghaltál-é, vagy kezedet görcs bántja” – idézed,
S joggal. Lusta vagyok, de nem annyira lusta, pipás vén,
Mint mondad. A való más. Kis, buta köznapi dolgok
Húznak iszapba, leránt az adósság, rám dül a házam.
Szidjam a lomha parasztot, sírjam vissza az úrbért?
Termés – volt, nincs. Búzakalászt seregély csipeget most.
Bölcs tudományra adád fejed? Engem ilyesmi nem izgat;
Mint vén Táncsics apánkban, bennem is fortyog a méreg.
Gazda-tanokba merültél? Én maradok, ki valék, és
Sajnállok, Lászlóm, aranyom, ki a drága poézist
Állami jogra cserélted. Még mameluk leszel? Én nem
Lépek ez útra. Deák bölcs, mondják. Bölcs, de unalmas!
Más út nincs, írod, nem karddal oldja ki sorsa
Fránya csomóját nép, nemzet. Lehet, ám sose tudni,
Így én, vén jakobínus. Hátha csak átmenet éltünk
Majdani büszkébb korba? Leintesz? Este van, és nincs
Kedvem nyúlós bölcseletekkel kelni vitára;
Újsütetű eszméket sem keverek levelemben.
Égi szabadság minden népnek – csalfa remény? Nem,
Nem s nem! Bárki okos mond ellene bármilyen érvet.
Döng a bogár s koppan a szárnya. Várok a csöndben.
Nincs közelemben semmilyen emlék. Nőm, gyerekeim nincs.
Messzi barátoknak küldöm e verset s csak veszekedni.
Megharagudtál? Írj haragodban még hamarabb hát!
Húbele egymaga él. Hír ritkán érkezik, egy-két
Únt vendég akad... Expressz-választ küldj ide, Lászlóm.

Ének Prágay Jánosról

Vagy húsz esztendeje a messzi Cubában,
Jó Prágay János López kis hadában
Irtotta a hispánt, ontotta a vérit,
Noha szíve szerint ment volna csak Bécsig.

Cuba szigetinek híres a flórája,
Kivágatta fáit spanyolok királya,
Vitet oda niggert, ama jorubákat,
Kik lakják vidéket nagy Niger-országnak.

Megsajnálta őket jó Prágay János,
Ezért csatlakozott López kis hadához,
Hazájában ha nem forgathatja kardját,
Cuba királynője legyen a Szabadság.

Vágta a sok hispánt, de hiába vágta,
Esett vezérivel kegyetlen fogságba,
Akkor életinek vetett vala véget,
Remélvén, ha meghal, talán hazatérhet;

Mert a jorubák közt egy legenda járja:
Ki halála előtt gondol otthonára,
Átkerül a vízben, holttestiért eljő
A tenger úrnője, Jemaja istennő.

Sokszor eszembe jut derék jó barátom,
Kinek rossz halálát szívemből sajnálom,
S még ma el is mondok lelkiért egy Ávét,
Mielőtt meginnám a cubai kávé.

Mily szatíra!

Ki Ámor ellen verset írta,
Szerelmet esdjen – mily szatíra!
Heves vágyamat titkolám.
Kapóra jött, hogy olasz földön
Akkoriban épp ágyú dörgött,
És hívém, odaküld hazám.
Dezsó maradt, Etelka síra,
S ő nejlül kéri – mily szatíra!

Sok derék társam talált sírra,
Ostoba harcban – mily szatíra!
Engem Rómába vitt az út.
Etelka Dezsőé, ki telket,
És nem soványka eszmét szerzett.
Rájárt Hűbelére a rúd.
Titkon Etelka értem síra,
És Dezsőnek szült – mily szatíra!

Ámor túl könnyedén lebíra,
Jót nevet rajtam – mily szatíra!
Bizony hoppon maradtam én.
Ki sorsát mindig félbehagyja,
Hol a karrier, nem kutatja,
És csak ábrándozni serény.
Magam csalom, így lelek írta,
És verset írok – mily szatíra!

Tükör-dal

Etelkáról ha álmodom,
Nem lelke hiányzik nekem,
Magányos éjszakáimon
Testünket egynek képzelem.

Testünket egynek képzelem
Magányos éjszakáimon,
Nem lelke hiányzik nekem,
Etelkáról ha álmodom.

Emlék

Velencei dáma,
Gyönyörű puttána,
Hívott incselegve,
Hűbele, a balga,
Mégse indult arra,
Bár lett volna kedve.

Régi emlék üszke,
Vén reá nem büszke,
Szívében még vágy ég,
Kaland, elszalasztott,
Kínoz, ami nem volt,
S hajdani szándék.

Kit buja Velence
Termett szerelemre,
Ajka tulipánja
Nékem nyílt éppen,
Hogy csókját letépjem,
S nem tettem, én gyáva.

Akkor visszaintett
Az oktondi hímnak,
Tán fügét mutatva,
Én meg csak ott álltam,
Tüzelve vad vágyban,
Elment a szép kanca.

Most a végre várón,
Örökös hiányom,
Velencei dáma,
Akit elvesztettem,
Másokban szerettem,
Gyönyörű puttána.

Búcsú

Ne lássam őt, kit megkivántam,
Maradjon délibáb reménynek.
Ha már az enyém úgyse lenne,
Óvele többé ne beszéljek.

Legyen inkább röggé a vérben,
Mí szívig ér egy hajnal órán,
Mikor az elhibázott élet,
Mint a Tisza, követ sodorván

Áradáskor, vélem a semmi
Veszendő partja felé indul,
És részvétlen fák bólogatnak
Elöntött falvak házain túl,

Honnét menekül ember, állat
Nyerítve, szűkölve, vacogva.
Hát akkor, utoljára lássam!
Aztán lehetek Kháron foglya.

Sírkőre

Friedrich úr, Kerényi, kivégzett a hagymáz,
Barátod, Húbele, Kakasszéken sirat.
Krisztus urunk mellett, vagy Pokolban vagy már,
Egyre megy. Nem látlak, ezért e sírirat.

*(Mint hallám, Amerikában sírkövet
sem állítottak neki. H. B.)*

Idill

Fatönkön ülök.
Cirpel egy tücsök.

Órjás tölgy felett
Kopé nap nevet.

Él még valami,
Mit elrontani

Mégsem sikerült.
Látok kicsi sünt,

Bújj el, bújj; Timúr,
Vén kutyám kitúr.

Nem szólok bele,
Hallgat Húbele.

Nézem az eget,
Felhő integet,

Üljek szél-lovat,
Szállni hívogat,

Végtelenbe fel
Istenig emel.

Jóslat

Kilobban a Földön
Az utolsó szikra,
Bogár nem petéz le,
Halból nem jó ikra,

Nem bömböl vadállat,
Elefánt, se párdúc,
Nincs fa, és elkorhadt
Ágon nincs madárdúc,

Nem sziszeg ott kígyó,
Nem brekeg ott béka,
Régesrég kipusztult
Ádám ivadéka.

Isten új világot
E helyébe készít,
Ádámot Évával
Ismét kiegészít.

Néki azt kívánom,
Sikerüljön jobban,
E nyomorú bolygó
Pörögjön csak holtan!

Nézi Jézus Krisztus,
Ezen élt az ember,
Kár volt érte halnom,
Gondolja nem egyszer.

Hiába vezettem
Tengeren át népem,
Mózesnek írmagja
Sincs a Mindenségben.

Balga földlakókért
Nincs ok keseregni.
Csillag temetőben
Nem ejt könnyet senki.

Óda

Fél lábbal a halálban,
Életből kiszorulva,
Montblanc-lény, hozzád szólok,
Ki vagy az Isten ujja.

Feddőn fenyegetsz minket
Hitványka életünkért,
Melyből tegnapi eszme,
Mint délibáb, eltűnt rég.

Azt mondod, a mi bűnünk,
Nem őriztük eléggé,
Ezért lett foszló pára,
Szívünk helyett a légé.

Hűbele Kakasszéken,
Mint Pató Pál úr, foglya
Egy reá omló háznak,
Mintha koporsó volna.

Elnézi a parasztot,
Tegnap potomra vérzett,
És kapta érte zsáknyi
Kínját új szolga létnek.

Mit lehet itten tenni?
Szólj Etna-tűz, szent kráter!
Urunk a szolgabíró,
És lelkünké egy páter.

Vulkán-láng őrizője,
Te egyetlen magányos,
Könyörögjél miértünk,
Jézusunk, Vajda János!

Júdás Apostol levelére

Azt mondja a Sátán:
„Őt hagyd nekem itt,
Széttörte az Úrnak
Kő-törvényeit.”

Válaszolt Mikháél:
„Ha csak a vezér
Vallja az új törvényt,
Az semmit sem ér.

Ezt tudta ő, Mózes,
Ezért törte szét,
És nem, mert a méreg
Elvette eszét.

Küldte tovább népét
Pusztán bolygani,
Míg bévül omlának
A bűn falai.”

És vitte a mennybe,
Hol Jézus lakik,
A szegény zsidónak
Öreg csontjait.

Ott vagyon azóta,
És tanácsot ad,
Midőn új Teremtést
Tervezend az Agg.

Költősors

Kiszáradt torzsa,
Poétánk sorsa.
Dicsőség-morzsa,
Nincs sava, borsza.

Szobája padlás,
Éje nemalvás,
Véli szent, nagy láz,
Pedig csak hagymáz.

Pénztőzsér, bankár,
Földesúr, kasznár
Hiába grasszál
Ott, hol Pegaz jár,

De köti gúzsba,
Kegyetlen Múzsza,
Ajka tűzrózsa;
Perzsel a rúzsza.

Koldustarisznyát,
Üreset, hitványt.
Rossz alamizsnát,
Halálíg itt lát.

A hatvanadikra

Hintaszék himbál, himbál a restség,
Szűrt fény takarja az árnyak testét,
Zörgő léptekkel jó az öregség.

Életem nincsen kévékbe rakva,
Eltékozolta mihaszna gazda,
Kincsét keresi, üres a kamra.

Fölöttem fölhő-mintájú ernyő.
Károg a holló: „Hatvan esztendő!”
Amit nem tettem, épp elegendő.

Elégia

„A képzelet nem lesz sehol se testté,
Alföld sem oly szép, mint Petőfi festé...”
Így igaz, a vers sártengerbe cuppan,
Rázkódik a ritmus, nagyokat huppan,
S a rímek télen Afrikába szállnak
Útvonalán sok költözőmadárnak.
Kik vesznek körül? S zij Mukival szóljak
Beállva jámbor Horác olvasónak,
Dicsérve Gyöngyösinket, ki komornyik
Vala, és szava csak ritkán komorlik?
Húbele címre nem vágy, drága maszlag,
És Kakasszéken megmaradt parasztnak
Nemesbe oltva, a föld jaját sejtve
S belebámul magányos, rideg estbe,
Titkát keresi, csak Petőfi tudta,
Milyen a Tisza, mikor árad zúgva,
És börtönéből szabadúlt sas lelke,
Mikor ott látott el a végtelenbe.
Ki eszmét nem hisz, verébszárnyal száll csak,
És vakondtúrást képzel délibábnak.
Én, gyöngye lélek, ki eszmét pipálok,
S bár füst-bánatra vagyon sok világ-ok,
Míg él szívem, megőrzöm lázadónak,
Szerelmes porrá lesz, ha sírba dobnak..

*(A spanyol Quevedo egyik szonett-
jében olvastam a szerelmes porról,
megtetszett, hát beleírtam a ma-
gaméba. H. B.)*

Képviselőházi csatározásokra

Kinek viseli képét mai képviselőnép?
Népet nem képviselnek, a vén Mihályt kivéve.
Mindegyik hadonászik, és száját mennydörgőn tép,
De egyikből se hallik az Úristen igéje.

Expozé

Leszen itt diktatúra
Haynau és Bach nélkül,
Elfogadott az udvar
Miniszterelnökéül.

Pénztőzsér bizalmával
Biztosít tüntetőleg,
Jövendő éveimre
Megnyugtató előleg.

Keresztény magyaroknak
Leendek biztosíték,
Hogy szélbali izgágák
Nem lázadoznak ismét.

Angyalok visznek égbe,
Ha eltávozom majdan,
Azért becsül az Úr, mert
Polgáriában laktam,

Üdvözöl sok elődöm,
Mikor közéljük térek,
S fejemre glóriát rak
Atya, Fiú, Szentlélek.

Deák Ferenc

Címet, rangot vagy hivatalt nem kért a királytól,
Jó szó néki elég, véle beérte Deák.
Kötve hazánkat osztrák sárbaragadt szekerehez,
Mondják, bölcs vala, szent; más fizet érte, nem ő!

*(Halálakor írtam, kapnék is miatta
dörgedelmes szavakat. 1876. H. B.)*

Ülj le, magyar...

Ülj le, magyar, nincs mit tenned,
Hazád nem hí, maradj veszteg,
A szabadság
Déliabáb,
Jöjjön inkább
Rab világ!

Szolga nemzet, solga ország
Nemzett solga magyarocskát,
Urat tisztel,
Legkivált
Nemes grófot,
Jó királyt.

Élt közöttünk egy Petőfi,
Nem tudtunk hozzá felnőni,
Odatúlról
Néz miránk,
A szabadság
Déliabáb!

*(Hozzájutottam Arany János Szó-
zat-átiratához, akkor írtam ezt.
1881. H. B.)*

Antikortes ének

Lopnak, egyre lopnak,
Hona tolvajoknak
Hunnia-miazma,
Pusztulunk miatta.

Miniszteri sógor
Aranyitalt kortyol,
Tallérokát nyelve
Kalandozik nyelve.

Kőbányász a másik,
Föld kincsére vágyik,
Épít családjának
Tizenhárom házat.

Csak a földnek népe,
A város szegénye,
Kit nem pártol Isten,
Támolyog el innen.

Hunnia, szép ország,
Hát szépen kifosztják.
A poéta-féle
Azt se tudja, él-e.

Minderről, ki szólok,
Nem is vagyok boldog.
Uram, engedd, írjak,
Én hazámról víg dalt!

Elégia az 1871-es esztendőről

*„Jaj, hogy Kakasszéktől messzire van Páris,
Tenta helyett lángot vet a kalamáris.
Szűk sorsunkból végre van hova kilátni,
Miolta megint él tanácsod, Batsányi!”*

Ezt írtam tíz éve, elfeledém aztán,
Hevert a papírlap sokáig a padkán,
S békerült utólag az almáriomba,
Sarkait a penész kikezdé azóta.
Nézlek, régi írás, veled mit csináljak,
Minek maradtál meg, ha szomorúságnak?
Kicsinyke volt a tűz, nem oly nagy, mint hajdan,
Fránczus is elfáradt a kegyetlen harcban,
És mit lángnak képzelt Hűbele, nem láng volt,
Csak füstje maradt meg, fénye bár világolt.
Koszlott, régi írás, rád folyt az esőlé,
Mihaszna tavaszé, komolykodó őszé –
Jobb hát bevégezni, mit a penész kezde,
Hisz csak dőreségem juttatod eszembe.

Londonban

Ilyenek a pokolban sincsenek,
Vénembert látok, aki kisgyerek.

Irdatlan késsel rongyos lányka ül,
Húst kapar lófej fogai közül.

Kinek keblében él még érzelem,
Visszaborzad a léttől e helyen.

A tőke s munka közti vad viszály
Kegyetlenebbül öl, mint gaz király?

Ezen töprengék, megoldásokon,
És mint barakkot, beföd a korom,

*(Whitechapel síkatorai közt írtam,
a szabad polgári osztály legfőbb
büszkesége, a Westminster parla-
mentház tőszomszédságában. Zig-
zag reformok képtelenek meggátol-
ni e vulkán kitörését. H. B.)*

Szomszédnőjéhez

Mint ijedt gyerkőcöt,
Foglyul ejtett engem,
Pipára se gyújtok,
Nincsen hová lennem.

Éledek, és élek,
Pillantást ha vet rám.
Kijött-é a kertbe?
Átlesek a deszkán.

Szerelmet így vallok,
Kivénhedt vadállat,
Nekitámaszkodva
A deszkapalánknak.

Ugyanahhoz

Válla íve, keble
Ütközik szemembe,
Agglény, hitvány dudva,
Pislogva, remegve,
Bujálkodni kedve
Volna még, ha tudna.

Zsuzsannát a vénék
Fürdőben lépék meg,
Én is erre vágyom,
Mikor alig élek,
Sötétjében éjnek
Forogva az ágyon.

Aztán jó a reggel
Nyári jó meleggel,
Hűbele, a szomszéd,
Függönynél, vénember,
Ki átmenni nem mer,
Alig mozdul onnét.

Etelkát szerettem
Ilyen eszementen,
De néki nem mondtam.
Imádott kegyetlen,
Vágyat ne gyújts bennem,
Vérem kialvóban.

A Húsz év múlva *olvasásakor*

Az én hegycsúcsomon soha
Nem gyűl ki hó, meg nem jelen
Fölkelő nap, zuzmó, moha
Is alig tenyész szívemen.

Múlt ifjúság hitvány taván
békanyál közt ha fölmerül,
Etelka, ki nem hattyulány,
Velóm is hidegebbre hűl.

Hűbele szerelemtelen
Járt-kelt, és adta a nagyot
E hiú földi tereken,
Aztán mindent félbehagyott.

Izzó parázs e költemény,
Nem bírt vele Montblanc jege,
Irigyekedem vágyadra én,
Vén kakasszéki remete.

Vidats János emlékére

Mit tettél, Vidatsom! Híryanag – ennyi vagy,
Kard nem bírt teveled, mostoha sors lebírt.
Öngyilkosrul, adós gyáva szökésirül
Van *témonda* elég, de nem

Tülem! Félre hazúg, pletyka-vitéz sereg!
Gyilkos kór öle meg! Volna csak *úgy* megint:
Jó gyárad szuronyok százait ontaná,
Rettegné neved újra Bécs.

Más ez, béke-idő! Túled ekét veszünk,
Szánt-vet búsan a pór, ökre beteg, sovány.
Szűk év, tífusz, aszály – bajra baj, sáskahad!
És most: gyászkeretes neved!

Zord lény, még sose hullt könny szeme sarkiból.
Látod, Húbele sír: „Csukd be az ablakot!
Bírd még!” Oly kevesen bírjuk a sok csapást.
Hányan? Mit tudom én, ki még.

Hibbant, vén eszelős – pörlekedem veled,
Holttal! Elragadott hajdani szebb dühöm.
Haltál volna előbb! És ne e rossz halált,
Jobbat, halni ha kell, Vidats.

Ott künt ökre nyomán ballag a vén paraszt,
Rossz hír bár ideért, szántani, élni kell.
Lesz még jó aratás, él a mag, és kihajt,
Van még – óvja a föld! – remény.

*(Egy átutazó pesti ismerős hozta a
kegyetlen hírt, hogy Vidats barátom
levetette magát Kígyó-utcai
házának negyedik emeletéről.
Mondá, pénzügyi zavarai miatt.
Én nem hiszem. A verset utóbb írtam.
H. B. 1873.)*

Tisza-Eszlárról, 1893-ban

A szegyennek kéne emelni szobrot,
Sosem feledni többé, ami ott volt,
Öltenék önmagamra inkább kaftánt,
Hogy vérváddal illessen a magyarság,
Nem a magyarság, ki belőle csürhe,
Plébános, aki a boltost kiűzte,
Csendbiztos, aki vérszől kukorékolt,
És teszi még, pedig nem is oly rég volt,
Hogy házakba mart a gyűlölet lángja,
S markában maradt a rabbi szakálla.
Nem bocsátanék meg hetediziglen
Őnékik, akik vicsorogtak itten,
Míg ártatlanul folyt a Tisza sodra;
Azt mondom hát, költőnk szavával szólva,
Áldás ha száll, akkor szálland e földre:
„Utolsó antisémia kitömve.”

Eötvös Károlyról

Istóczyk fenekedtek, bűn-kor érkeze hozzánk,
Alja magyarnak, mint vad Tisza, ránk kicsapott
Koszlét rántva magával, balhiteket hinarastul.
Krisztusölőkről szórt átokigét buta pap.
Mindüknél vala bátrabb, undor s vész idejében
Szólt idejében: „A hont el ne borítsa a szenny!”
Felbolydult Tisza partján emlékezz, Tisza-Eszlár,
Szobrot néki emelj, virtust tőle tanulj.

Szenici gondolatok

Sár- s porfészek, Szenic,
Hol tyúkot hajkurász
A kóbor macska, sicc!
Ha esik, pocsolyás.

Ha vasárnap, papos.
Kísértet visszajár.
Reményt tavasz se hoz,
Nem fészkel gólyapár.

A nép, mint a tulok,
Tódul, ha terelik.
Ki élt itt, nem tudod,
Karámodban, Szenic!

Tűzvészről álmódott,
Kölcsönzött életet
Mi reccsentve ledönt,
Maga alá temet.

Itt járok Szenicen,
Őrá emlékszem én.
Miért halt, senki sem
Tudja, élte delén.

Jönnétek ide el,
Pesti bölcs doktorok,
Konzílium se kell,
Tudnátok, mi az ok!

(Komjátly tetemét a pesti orvostani intézetben felboncolták. De még mindig nem tudják a halál okát. 1895. H. B.)

Utolsó vers

Te gyomor, te bél,
Míg Hűbele él,
Irgalmazzatok;
Halál ha betér,
Ne tinálatok
Találjon lakot.

Az utálkozó,
Buta földlakó
Azért elvan itt,
A Nap ragyogó
Szép sugarait
Várja tavaszig.

Kertjébe kiül,
Bár vágya kihűl,
Asszonyokra les,
Farka merevül,
Tőle ideges,
Véle mit se kezd.

Ne gyere, Kaszás,
Rút sírt aki ás;
Zargass másokat,
Nyulakra vadássz;
Bőröm bár rohad,
Vidd szomszédomat.

Apjáról

Ifjan halt apám,
Fiarnak látlak,
Halál oldalán
Volt vetve ágyad.

Birtokod kicsiny.
Még kisebb élted,
Ládd, engem a rím
Hosszabban éltet.

Csak betűvető
Valék, nem szántó,
Félig a jövő
Vidéken álló.

Abrincs-szekeret
Vásárban láték,
Ott ültem veled
Bakon, te árnyék!

Szívemben, apám,
Nem lelek rád rég!

Ebéd után

Leettem a kabátom,
Ha volna hitvesem
Igencsak szidna érte.
Nincs, hát leehetem.

Csurog a drága dinnye
Leve, akár a vér,
Kabátomon erecske,
Aztán folyóhoz ér,

Hol a tegnapi pörkölt
Deltája tátogat,
Magamat átkozom, mért
Ettem olyan sokat.

Ügyetlenség, trehánytság,
Két régi jóbarát,
Vajon meglátogattok
Engemet odaát,

Hol szent Péter uramnak
Leendek kosztosa,
Vajh, tudja, Hűbelének
Mire lesz gusztusa?

Fuit

Szú rágja kidőlt családfámat,
Emlékeket jó kutyám őrzi,
Síromnál kövér papra támad.

Hitvány királyság ez a földi,
Hová olykor új Jézus téved,
Akit ismét meg fognak ölni.

Itt éltem kerek hetven évet,
Háborúztam Itáliában,
Most szemem a semmibe réved.

Forradalmak jöttek – hiában.
Rémiszt a múlt, ha visszanézek,
Mert hátam mögött csak hiány van.

A vénségről

Rubensi némberekről
Álmodom éjszakánként,
Miközben elfogyok, mint
Hajnalidőn az árnyék.

Pipaszár lett a lábam,
Nem is megy, inkább botlik,
Füstölgök rá dühömben,
Eltársalkodunk holtig.

Dús hajam, a hivalgó,
Mint buddhistának copfja
Üli meg fénylő tarkóm
Hollószínből kikopva.

Vén gólya itt feledten,
Délre szálltak a társak,
Nyomát se lelni többé
Víg költöző madárnak.

Kéménye beomlóban,
Szomorún pislog rája,
Leginkább arra vár, hogy
Induljon már a gálya

Az ismeretlen partra,
Hová meztelen tér meg,
Ki hálni jár belé még,
A halhatatlan lélek.

A kertben

Búcsúzóban fától, virágtól,
Bevallom, nem figyeltem rátok,
Pedig milyen szépek maradtok,
Mikor én már semmit se látok.

Fügefafa liluló gyümölcse
Épp így kínálja magát másnak,
Hars almák pirulnak az ágon,
És száll fölénk víg madárhad.

Az egész gyönyörű természet
Szépül, néki én nem hiányzom,
Bolyba lohol a fürge hangya,
Méh dönög kinyíló virágon.

Bocsássatok meg Hűbelének,
Ki köztetek rideg mogorván
Járt-kelt, mint halni készülőben
Falkából kivénhedt toportyán.

Olajfámhoz

Kedves olajfa,
Kit ülteték a kertben,
Oly fiatalka,
Szél ha megmarja,
Holtra ijed, esetlen.

Szerelmes lányka,
Sudáran nyúlik holnap,
Balázs úr vágya
Szállna utána,
De ő már vígan porlad.

Azután érett
Asszony, ki férfit választ,
Feszül a szélnek,
Udvarló méhek
Levél-ölére szállnak.

Sohasem lesz vén.
Domborodik szép keble,
Utolsó estén
Belészeretvén
Hívom jó szerelemre.

Mórikál, hajlik,
Férfivágyamnak nem enged,
Derekán zöld ing,
Játszik, iramlík,
Nem láttam soha szebbet!

Majdani kritikusainak

Pökök én tirátok,
Ítész uraságok,
Életidegennek
Kik engem neveztek.

Verstanokat bújva
Nőttök, mint a dudva,
Foltoznátok inkább
Lábbelit vagy csizmát.

Krisztust biztatjátok,
Meváltva világot,
Feszítve keresztre,
Vidorabb lehetne.

Tetű, bolha csípjen,
Mint Jóbot Úristen,
Aztán vakarózva
Tűnjetek pokolba,

Belzebub úr vár ott,
Fújja már a lángot,
Égjetek, ítészek,
Mikor én nem lések,

Jövök odatúlról,
Kezemben lángustor,
Úgy verek tirátok,
Ítésh uraságok!

Ima

Balázs, segíts Balázson,
Szent házába eresz be,
Már torkomban a szálka,
Tedd gyertyáid keresztbe!

Vitáztam véled sokszor,
Most nem vitázom, Isten,
Sötét vizekben úszom,
És nincsen, ki segítsen.

Hová nézzek előre,
Az előre is hátra?
Tedd gyertyáid keresztbe,
Már torkomban a szálka!

Verejtékezem télen,
Rekkenő nyárban fázom!
Termésem sincs begyűjtve.
Balázs, segíts Balázson!

Timúr temetések

Sírt árok Timúromnak,
Dől rólam a verejték,
Többé nem fut a kertben,
Nem ugatja az estét.

Magamra hagyott ő is,
Nincs kivel veszekednem.
Nem felel hergő szóra
Jókedvű kutyanyelven.

Amikor az aggastyán
Rossz ablakán kuttog ki,
Orrát nem dugja hozzá;
Árnyékához suttogni,

Ennyi marad belőle,
És kertemben a sírja,
Hol lerogyok a székre
Sírfeliratát írva.

*(Ő halt meg előbb, síromnál papra
nem támad. H. B.)*

Durrogtató

Hű, bele, Balázs,
Lovat ad isten,
Ha fölnyergeljük,
Út is lesz itten.

Menni kell, menni,
Vén vihar-jóska,
Kerekedjünk fel
Mennybe, Pokolra.

Ne álldigáljunk,
Komám, szél-gábor,
Ha nekivágunk,
Közel a távol.

Béfogad minket
Jó Ateisten,
Hű, bele, Balázs,
Induljunk innen.

*(Ezt még ifjan írtam, most a végire
teszem. H. B.)*

Epilógus

Mikor a jogra szubszbribáltam,
A billardot megszeretém,
S könyvtár helytt a kártya-szobában
Ültem, mikor csak tehetém.

Folyt a bor, a szó – nem fogyott ki
A hon-mentésbül senki sem,
De tervünk, mint taplót csiholni,
Türelem nem volt senkiben.

Bírák lettek a lázadókból,
Csak Forinyákot fedí hant,
És aki csak Balázsra gondol,
Búsul a „fél-bolond” miatt.

Szolgálhatnám a hont s lehetnék
Deák pártjában mameluk,
Kinek mi hajdan volt, csak emlék,
És bátran hevül, ha berúg.

Engem e kor nem lelkesíte,
És lettem inkább Hűbele.
Végrendeletem írom: „Item:
Nem élt, és ebbe halt bele.”

Tartalom

Sötét marad / 5
Petőfi-parafrazis / 6
Születésnapomra, ismét József Attilával / 7
Karácsony / 8
Keserves szonett / 9
Szociográfia, amelyet Vajda János <i>Jubiláte!</i> című versére emlékezve írt / 9
Lidércnyomás / 11
„Nem találtam szeretőt” / 12
Múlt századi modorban / 12
Allegória / 13
Hiány-dal / 14
Vízió / 14
Első levél / 15
A látogató / 16
Üzenet / 17
A Flaszter című lap árusáról / 19
Kiáltozás József Attiláért / 19
Szonett, melyet a Földtani Intézetben tartott konferencia után írt / 21
Ismeretlen navatl költő éneke / 21
Zárójeles beszéd / 22
Hajnali józanság / 23
V.J. élcverse / 25
József Attila négy sorosa / 25
Szociográfia / 26
Jónás-nép / 26
Antilegenda / 27
Fintorgó önarckép / 28
José Martí modorában, anginás roham után / 29
Szonett Kubáról, a hazáról és a félelemről / 30
Azt mondják / 30
Vénember éneke / 31
Geerten Tot Sint Jans <i>Keresztelő Szent János a pusztában</i> című festményére / 32
Férfiarckép / 32
Rimbaud-sorok / 33
Parafrazis Rubén Martínez Villena <i>Az óriás</i> című versére / 34

Kiűzetés / 35
Istenváltáskor / 36
Öregség előtt / 37
Szonettkoszorú, tercinavirágok nélkül / 41
Hullámverés / 42
Alkalmi vers a szocializmus állásáról Mészáros Istvánnak / 43
Kísértetek / 44
1492 / 44
A költő és a nép / 44
Találkozás Guanabóban / 45
Otthon, a San Miguel és Águila között / 46
Jegyzet a költészetéről / 47
A Nem himnusza / 48
Emeninek / 48
Ámor tréfájáról, avagy a szem és a műlencse káprázata közti különbség okáról / 49
Őszi rímek / 50
Putyin távirata Bush-hoz / 50
Ballada Maryról, a katonalányról / 50
Patkánygyűlés / 51
Álom / 52
Kandúrvezér / 53
Páncélos lovagok / 54
Mózes halála / 55
Mennyei történet / 56
Új vízözön / 57
Lillafüred, 2005 / 58
13. századi ének / 58
Víziók / 59
Beszélgetés Majakovszkijjal / 60
Utolsó utazás / 63
Hajnali beszélgetés / 65
A grund / 67
Látomás a forradalomról / 69
Molyokról, Kádár-kori kritikákra emlékezve / 72
Túlvilági teoretikus / 72
Egy hithű párttag sírfelirata / 72
A Mester szól / 72
Apokrif / 73
Eretnek ima / 74

Szonett, kevés rímmel / 74
Reminiszcenciák / 75
Panteista vers / 75
Sancho 400 / 76
Arany László olvasásakor / 77
Fellebbező vers / 78
Kérdések / 79
Enfant perdu / 80
Hajnali riadalom / 81
Kortés dal / 82
Haldokló monológ / 83
Szentháromság / 84
Végrendelet / 84
Találkozás / 84
Levél / 86
Dinoszaurus testvér üzenete / 87
Ellenítélet / 88
Elégia / 89
Ének / 90
Anima / 91
Helyzetkép / 91
Halál előtt / 92
Hajnali fohász / 93
Viadal / 94
Emlék / 97
Petőfi négy sorosa / 97
Nekrológ / 98

APOKRIF VERSEK

Alvilági ima / 103
Lukács mondja / 104
János / 104
Az álombeli hang / 105
A büntett / 105
Jézus Péterről / 106
Jairus házából jövet / 107
Zákeusnál / 108
Jézus kérdései / 109
Jeruzsálemben / 109

A pénzváltók kiűzésekor / 110
A hegyi beszéd előtt / 110
 Illés / 111
Az Olajfák hegyén / 112
 Az utolsó szó / 113
 Zelota-sonett / 113
 Péter / 113
Jeruzsálemi gúnyvers / 114
 Az ifjú / 114
Mária Magdolna / 115
 Mária búcsúja / 115
 Júdás sírverse / 116

HÚBELE BALÁZS VERSEI

Arany László levele Gyulai Pálhoz / 119
 1850 / 120
 Stancák / 121
Levél Arany Lászlóhoz / 122
Ének Prágay Jánosról / 123
 Mily szatíra! / 124
 Tükör-dal / 125
 Emlék / 126
 Búcsú / 126
 Sírkőre / 127
 Idill / 127
 Jóslat / 128
 Óda / 129
Júdás Apostol levelére / 130
 Költősors / 131
 A hatvanadikra / 131
 Elégia / 132
Képviselőházi csatározásokra / 133
 Expozé / 133
 Deák Ferenc / 134
 Ülj le, magyar / 134
 Antikortes ének / 135
Elégia az 1871-es esztendőre / 136
 Londonban / 136
 Szomszédnőjéhez / 137

Ugyanahhoz / 137
A <i>Húsz év múlva</i> olvasásakor / 138
Vidats János emlékére / 139
Tisza-Eszlárról, 1893-ban / 140
Eötvös Károlyról / 141
Szenici gondolatok / 141
Utolsó vers / 142
Apjáról / 143
Ebéd után / 143
Fuit / 144
A vénségről / 145
A kertben / 146
Olajfámhoz / 146
Majdani kritikusaiknak / 147
Ima / 148
Timúr temetésekor / 149
Durrogtató / 149
Epilógus / 150

<http://www.zfuzetek.fw.hu>

ISBN-10: 963-06-1372-7

ISBN-13: 978-963-06-1372-9

Felelős kiadó a szerző

Felelős szerkesztő Tabák András

2007 Vasas-Köz kft nyomda

Felelős vezető Badó Géza

Terjeszti a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság